

Σ.Β.Β.Ε.
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

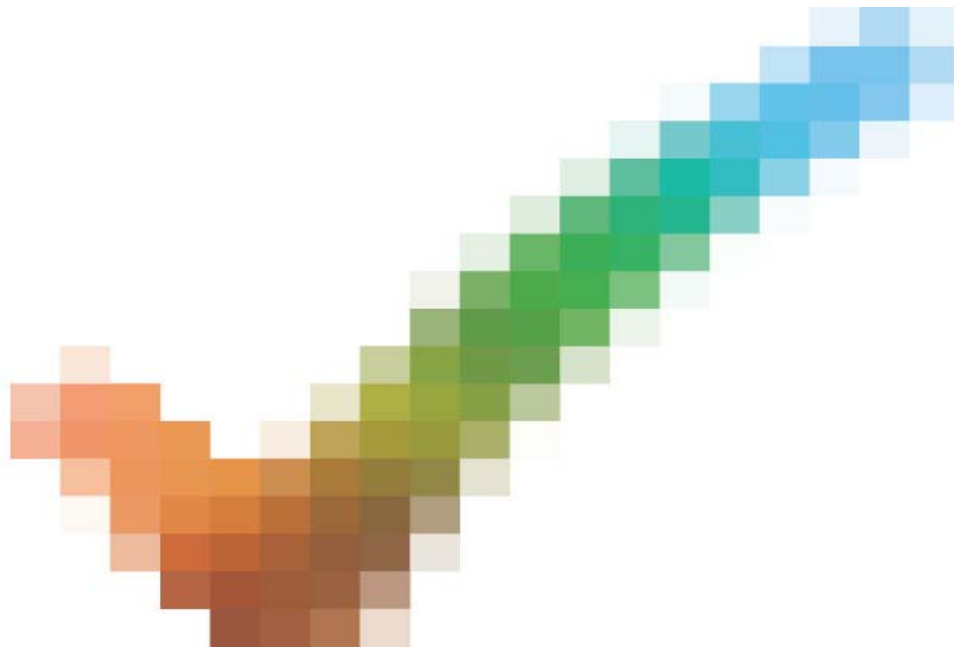
Eurobank EFG

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ 2020

Συμπεράσματα και Προτάσεις Βιομηχανικής Πολιτικής

έτσι όπως αυτά προέκυψαν από τις επτά (7) συναντήσεις εργασίας κλαδικού και οριζόντιου χαρακτήρα στο πλαίσιο του συνεδρίου:

**«ΣΒΒΕ – Eurobank EFG Βιομηχανία 2020:
Περιφερειακή Ανάπτυξη, Καινοτομία
και Εξωστρέφεια»**

Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 2010

Περιεχόμενα

Χαιρετισμός κ. Νικόλαου Πέντζου, Προέδρου ΣΒΒΕ	2
Χαιρετισμός κ. Νικόλαου Νανόπουλου, Διευθύνοντος Συμβούλου Eurobank EFG	3
Χαιρετισμός κ. Γιάννη Σταύρου, Εκτελεστικού Αντιπροέδρου ΣΒΒΕ	4
Ευχαριστίες	5
Η αναγκαιότητα για μια ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: οι κύριες διαπιστώσεις	6
Τα ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ και οι ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ των συναντήσεων εργασίας	8
1 ^η προσυνεδριακή συνάντηση εργασίας του κλάδου των «Δομικών Υλικών»	8
Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής	11
2 ^η προσυνεδριακή συνάντηση εργασίας των κλάδων «Κλωστοϋφαντουργίας και Ένδυσης»	15
Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής	19
3 ^η προσυνεδριακή συνάντηση εργασίας των κλάδων «Τροφίμων και Ποτών»	21
Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής	25
4 ^η προσυνεδριακή συνάντηση εργασίας «Λοιποί Κλάδοι της Μεταποίησης, Κατασκευές, Πληροφορική»	30
Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής	33
5 ^η προσυνεδριακή συνάντηση εργασίας «Περιφερειακή Ανάπτυξη και Βιομηχανία: το Παρελθόν, το Παρόν και το Μέλλον»	38
Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής	41
6 ^η προσυνεδριακή συνάντηση εργασίας «Καινοτομία και υιοθέτηση τεχνολογιών από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις: προβλήματα συνεργασίας με ερευνητικά ιδρύματα και προτάσεις βελτίωσης»	47
Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής	50
7 ^η προσυνεδριακή συνάντηση εργασίας «Εξωστρέφεια των μεταποιητικών επιχειρήσεων του Βορειολλαδικού Τόξου: προοπτικές για την επόμενη δεκαετία	56
Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής	59

Χαιρετισμός κ. Νικόλαου Πέντζου

Προέδρου ΣΒΒΕ

Την τελευταία δεκαετία η μεταποίηση στη χώρα μας βρίσκεται πολύ χαμηλά – ίσως στην τελευταία θέση – στις προτεραιότητες των εκάστοτε ασκούμενων κυβερνητικών πολιτικών.

Αυτό αποδεικνύεται από τα μέτρα πολιτικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων που έχουν θεσμοθετηθεί στη χώρα μας όλ' αυτά τα χρόνια και επιβεβαιώνεται από την ανυπαρξία λήψης αποφάσεων έμπρακτης ενίσχυσής τους κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρηματοοικονομικής κρίσης.

Διαχρονικά, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) υποστηρίζει ότι στη χώρα μας απαιτείται η λήψη συγκεκριμένων μέτρων βιομηχανικής πολιτικής.

Προς αυτή την κατεύθυνση έχει ήδη προτείνει τη μετεξέλιξη της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (ΓΓΒ) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας από φορέα εφαρμογής, υλοποίησης και διαχείρισης προγραμμάτων, σε φορέα σχεδιασμού, παραγωγής και άσκησης βιομηχανικής πολιτικής. Παράλληλα, αποτελεί πάγια θέση του η άσκηση (έμμεσης) κλαδικής βιομηχανικής πολιτικής με την ενίσχυση δυναμικών και ευπαθών κλάδων της μεταποιητικής βάσης της χώρας.

Σήμερα, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μεταποιητικές επιχειρήσεις είναι πολλά και ποικίλα, ενώ στο περιβάλλον της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης έχουν αναδειχθεί σε όλες τους τις διαστάσεις.

Με αυτά τα δεδομένα ο ΣΒΒΕ ανέλαβε την πρωτοβουλία υλοποίησης του συνεδρίου: «Βιομηχανία 2020: ΣΒΒΕ – Eurobank EFG, περιφερειακή ανάπτυξη, καινοτομία, εξωστρέφεια».

Στόχος του συνεδρίου είναι η διαμόρφωση στρατηγικών κατευθύνσεων για τη βιομηχανία μέχρι το 2020, μέσα από την ανάπτυξη τεκμηριωμένων και άμεσα εφαρμόσιμων προτάσεων βιομηχανικής πολιτικής.

Παράλληλα, ο δικτυακός τόπος του συνεδρίου αποτελεί σημείο διαβούλευσης και σύνθεσης απόψεων για το μέλλον της μεταποίησης στη χώρα.

Γι' αυτό κάθε θέση, άποψη και πρόταση για το θέμα είναι ευπρόσδεκτη απ' όπου κι αν προέρχεται. Άλλωστε είμαι βέβαιος ότι θα εισφέρει θετικά στην εκπλήρωση των στόχων του συνεδρίου. Κατά συνέπεια σας προτρέπω να καταθέσετε την άποψή σας και τις προτάσεις σας για την ανάπτυξη της μεταποίησης μέχρι το 2020.

Τέλος, επιθυμώ να ευχαριστήσω τη Διοίκηση της Eurobank EFG για τη χορηγία της και την εν γένει θετική ανταπόκριση των στελεχών της για την άρτια διεξαγωγή του Συνεδρίου.

Χαιρετισμός κ. Νικόλαου Νανόπουλου

Διευθύνοντας Συμβούλου Eurobank EFG

Σήμερα, η ελληνική οικονομία και η ελληνική κοινωνία βρίσκονται μπροστά σε κρίσιμες επιλογές και προκλήσεις. Η διεθνής κρίση ανέδειξε εντονότερα τις χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες μας. Ταυτόχρονα, επιβάλλει την ανάγκη ταχύτατης προσαρμογής στις νέες συνθήκες, ώστε να διασφαλίσουμε τη συμμετοχή μας στο νέο αναπτυξιακό κύκλο που διαφαίνεται ότι θα ακολουθήσει την περίοδο της δραματικής κρίσης που έπληξε τη διεθνή οικονομία.

Από καιρό τώρα στην Eurobank πιστεύουμε ότι χρειαζόμαστε ένα νέο αναπτυξιακό προσανατολισμό που θα στηριχθεί και θα στηρίζει την εξωστρέφεια της οικονομίας μας και τις εξαγωγικές της δυνατότητες. Ένα προσανατολισμό που θα ενισχύει τη διεύρυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της εγχώριας παραγωγής, την ανταγωνιστικότητα και την επιχειρηματικότητα. Το νέο αυτό πρότυπο θα προσφέρει στην ελληνική οικονομία αναπτυξιακή διέξοδο με δημιουργία θέσεων εργασίας, ισχυρά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και διατηρήσιμη ανάπτυξη.

Ο ρόλος της Ελληνικής βιομηχανίας και εν γένει της ιδιωτικής επιχειρηματικότητας στο νέο αυτό πρότυπο είναι καθοριστικός. Η διεύρυνση της εγχώριας παραγωγής προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και ποιότητας, η καινοτομία, ο εκσυγχρονισμός της μεταποίησης, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, τη μελλοντική ανάπτυξη της βιομηχανίας μας και τη διεύρυνση της συνεισφοράς της στην οικονομία της χώρας. Η ενίσχυση της μεταποίησης θα συμβάλλει μεταξύ άλλων και στη διόρθωση του διογκούμενου ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Αντίστοιχα, καθοριστικός στο νέο αυτό αναπτυξιακό πρότυπο είναι και ο ρόλος των τραπεζών. Οι ελληνικές τράπεζες, ιστορικά και διαχρονικά, είναι, και πρέπει να είναι, αρωγοί και συνοδοιπόροι στις προσπάθειες και πρωτοβουλίες των ελληνικών επιχειρήσεων. Εμείς στην Eurobank, έχουμε αναλάβει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες στηρίζοντας την επιχειρηματικότητα, την εξωστρέφεια και την αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας.

Στα πλαίσια αυτά, πιστεύουμε πως η πρωτοβουλία «Βιομηχανία 2020» μπορεί να καταλήξει στη διαμόρφωση μιας υπεύθυνης και αξιόπιστης στρατηγικής πρότασης για την εξέλιξη της Ελληνικής βιομηχανίας και μεταποίησης, συμβάλλοντας στην ανάδειξη και ενίσχυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της.

Για το λόγο αυτό, υποστηρίζουμε με μεγάλη χαρά, την πρωτοβουλία αυτή, που αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης συνεργασίας μας με τον ΣΒΒΕ. Στη Eurobank έχουμε δεσμευθεί να επενδύουμε σε τέτοιες πρωτοβουλίες των σημαντικών παραγωγικών φορέων της χώρας, με στόχο την διερεύνηση αλλά και ποιοτική αναβάθμιση της εγχώριας παραγωγικής βάσης και των υποδομών μας.

Χαιρετισμός κ. Γιάννη Σταύρου

Εκτελεστικού Αντιπροέδρου ΣΒΒΕ

Όταν το καλοκαίρι του 2009 ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) αποφάσισε να υλοποιήσει ένα σπονδυλωτό πολυσυνέδριο με αντικείμενο τη «ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ» στη χώρα, αναλάμβανε το ρίσκο να διοργανώσει μια δύσκολη διαδικασία, και με ένα θέμα το οποίο απαιτεί συμμετοχή στελεχών, που θα γνωρίζουν τα προβλήματα και θα είναι σε θέση να καταθέσουν τις προτάσεις τους για την ανάπτυξη της βιομηχανίας.

Η απόφαση του ΣΒΒΕ κατέληξε σε επιτυχία πέρα από κάθε προσδοκία, αφού διοργανώθηκαν επτά (7) συναντήσεις εργασίας, με τη συμμετοχή σε αυτές άνω των πεντακοσίων (500) στελεχών επιχειρήσεων, και, καταγράφηκαν περισσότερες από εκατόν πενήντα (150) ρεαλιστικά τεκμηριωμένες προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής.

Η πρωτοβουλία ήταν μοναδική και ιδιαίτερη για τη χώρα μας, και η οποία κατάφερε να καλύψει το κενό που υπάρχει στο σχεδιασμό και στην παραγωγή προτάσεων βιομηχανικής πολιτικής.

Κοινή διαπίστωση σε όλες ανεξαιρέτως τις συναντήσεις εργασίας ήταν η διαχρονική κυβερνητική αδράνεια και αναβλητικότητα στη λήψη αποφάσεων για τη βιομηχανία στη χώρα μας, ενώ είναι γνωστά στην εκάστοτε πολιτική ηγεσία τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη χώρα μας.

Σήμερα, ζητούμενο από τη νέα Κυβέρνηση είναι η αξιοποίηση των προτάσεων βιομηχανικής πολιτικής που κατατίθενται μέσω του ανά χείρας κειμένου. Για να γίνει αυτό απαιτείται η άμεση σύσταση ολιγομελών ομάδων εργασίας με τη συμμετοχή επιχειρηματιών, δημόσιων λειτουργών, ακαδημαϊκών και ειδικών εμπειρογνομόνων κατά περίπτωση, οι οποίες θα δεσμευθούν για την παραγωγή προτάσεων προς την πολιτεία εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Από την άλλη μεριά αναμένουμε η πολιτική ηγεσία της χώρας να απεγκλωβισθεί από τη διαχειριστική λογική των πραγμάτων, την ατέρμονη διαβούλευση που μόνο χρονική καθυστέρηση προσφέρει, και, φυσικά, αλλά πέρα και πάνω απ' όλα, από τον διαρκή υπολογισμό του «πολιτικού κόστους» για τη λήψη των σωστών αποφάσεων.

Η συνεισφορά των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη χάραξη μιας «νέας βιομηχανικής πολιτικής» είναι έμπρακτη. Το μόνο που απομένει είναι η πολιτική ηγεσία του τόπου και οι λειτουργοί της δημόσιας διοίκησης να εξετάσουν την κάθε πρόταση που έχει κατατεθεί, με ευρύτητα πνεύματος και με αποκλειστικό κριτήριο, την ανάπτυξη της χώρας και ειδικά της ελληνικής περιφέρειας.

Ευχαριστίες

Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ)

και

η Τράπεζα Eurobank EFG

επιθυμούν να ευχαριστήσουν

όλα τα στελέχη των επιχειρήσεων που διέθεσαν πολύτιμο εργασιακό χρόνο και κατέθεσαν τις προτάσεις τους για τη **ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ** και για το μέλλον της βιομηχανίας στη χώρα μας.

Η συμβολή του καθενός για την επαναφορά της μεταποίησης στο επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής είναι σημαντική, και καταγράφεται στον παρόντα τόμο.

Η αναγκαιότητα για μια ΝΕΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Η απουσία βιομηχανικής πολιτικής στην Ελλάδα

Η άσκηση βιομηχανικής πολιτικής στη χώρα μας, τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία, κατά κοινή ομολογία, εξαντλείται στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων και προγραμμάτων από την εκάστοτε κυβέρνηση. Αρκετές έρευνες επιβεβαιώνουν την απουσία συγκεκριμένης βιομηχανικής πολιτικής στη χώρα, ενώ ποσοτικά στοιχεία, όπως η διαρκής υποχώρηση του μεριδίου της μεταποίησης στο σχηματισμό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) και στην απασχόληση, ερμηνεύεται από πολλούς ως μια τάση αποβιομηχάνισης της ελληνικής οικονομίας και μετασχηματισμού της σε μια οικονομία υπηρεσιών.

Η προσαρμογή των ελληνικών μεταποιητικών επιχειρήσεων στα νέα δεδομένα του διεθνούς ανταγωνισμού

Η ερμηνεία της πορείας που ακολούθησε η μεταποίηση στην Ελλάδα είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων. Κατά τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) η ελληνική μεταποίηση προσαρμόζεται διαρκώς ούτως ώστε να αντιμετωπίσει τις νέες συνθήκες του διεθνούς ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να υπάρξει η ενθάρρυνση των αναγκών προσαρμογών και η προσπάθεια να διευρυνθεί ο υπαρκτός, εκσυγχρονιστικός πυρήνας των μεταποιητικών επιχειρήσεων, που θα δημιουργήσει μια κρίσιμη μάζα από την οποία θα τροφοδοτηθεί η μελλοντική ανάπτυξη της βιομηχανίας.

Η σημασία και ο ρόλος της μεταποίησης στην οικονομία της χώρας - Συνέδριο «ΣΒΒΕ – Eurobank EFG Βιομηχανία 2020»

Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) στην προσπάθειά του αναδείξει και να ενισχύσει τη σημασία και τη συμβολή της βιομηχανίας στην οικονομία της χώρας και στην περιφερειακή ανάπτυξη, ανέλαβε την πρωτοβουλία διοργάνωσης σειράς συναντήσεων εργασίας, κλαδικού και οριζόντιου χαρακτήρα, από τον Οκτώβριο έως και τον Δεκέμβριο του 2009.

Στο πλαίσιο της διοργάνωσης των παραπάνω συναντήσεων εργασίας ο ΣΒΒΕ συνεργάστηκε με την τράπεζα Eurobank EFG η οποία ήταν ο αποκλειστικός χορηγός όλων των εκδηλώσεων.

Οι στόχοι των συνεδριακών εκδηλώσεων ήταν τρεις:

1. η ανάδειξη της σημασίας και του ρόλου της μεταποίησης στην ανάπτυξη της χώρας και στην περιφερειακή ανάπτυξη
2. η διαμόρφωση προτάσεων ΝΕΑΣ βιομηχανικής πολιτικής και,
3. η επίτευξη συμφωνίας σε μια συγκεκριμένη στρατηγική ατζέντα για την αναδιάρθρωση της μεταποίησης μέχρι το 2020

Το ανά χείρας κείμενο αποτελεί την παρουσίαση των προτάσεων βιομηχανικής πολιτικής, έτσι όπως αυτοί προέκυψαν από τις συναντήσεις εργασίας που προαναφέρθηκαν.

Γιατί εθνική βιομηχανική πολιτική;

Μια εθνική βιομηχανική πολιτική είναι απαραίτητη, διότι μέσω αυτής:

1. θα ενθαρρυνθούν οι αναγκαίες προσαρμογές που πρέπει να υιοθετηθούν από τις επιχειρήσεις, και οι οποίες θα τις καταστήσουν περισσότερο εξωστρεφείς και ανταγωνιστικές, και,
2. θα βελτιωθεί το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις.

Αρχές βιομηχανικής πολιτικής

Οι κύριες αρχές που κατά το ΣΒΒΕ θα πρέπει να διέπουν τη βιομηχανική πολιτική της χώρας μας και οι οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται από την εκάστοτε κυβέρνηση, είναι:

1. η συνεπής, ακέραια και αδιάβλητη εφαρμογή των κανόνων λειτουργίας και ελέγχου των αγορών, ούτως ώστε να είναι δυνατή η παροχή ίσων ευκαιριών σε όλες τις επιχειρήσεις στο πεδίο του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά,
2. οι επικρατούσες οικονομικές συνθήκες να επιτρέπουν την ανάπτυξη και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτών των συνθηκών η βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων είναι ο σημαντικότερος παράγοντας που μπορεί να συντελέσει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας.

Για να υπάρξει όμως βελτίωση της παραγωγικότητας, οι επιχειρήσεις θα πρέπει:

- να έχουν την ικανότητα να αναπτύσσουν ή/και να αποκτούν τεχνολογία,
 - να είναι σε θέση να αναπτύσσουν καινοτομικές δραστηριότητες, και,
 - να διαθέτουν άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας,
- και,
3. η λειτουργία των επιχειρήσεων μέσα σε ένα σταθερό, απλό και φιλικό κανονιστικό περιβάλλον, το οποίο θα διευκολύνει την ανάπτυξή τους και δεν θ' αποτελεί πρόσκομμα στην καθημερινή τους δραστηριότητα. Ενδεικτικά προσκόμματα στην καθημερινή δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων είναι: η γραφειοκρατία, η πολυνομία, το φορολογικό καθεστώς, οι σχέσεις κράτους – επιχείρησης, οι εργασιακές σχέσεις, οι χρήσεις γης, οι υποδομές κλπ.

Άξονες βιομηχανικής πολιτικής

Οι σημαντικότεροι άξονες βιομηχανικής πολιτικής, έτσι όπως αυτοί προέκυψαν από τις συναντήσεις εργασίας που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του συνεδρίου, και οι οποίες παρατίθενται αναλυτικά στις επόμενες σελίδες, είναι:

1. οριζόντιες πολιτικές
2. κανονιστικές διατάξεις και ρυθμίσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών
3. προγράμματα χρηματοδοτικής υποστήριξης
4. πολιτικές ενίσχυσης της διεθνοποίησης και της εξωστρέφειας
5. πολιτικές ενίσχυσης της καινοτομικής ικανότητας

Τα ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ και οι ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ των συναντήσεων εργασίας

1^η προσυνηδριακή συνάντηση εργασίας του κλάδου των «Δομικών Υλικών»

Ημερομηνία διεξαγωγής
Δευτέρα 12 Οκτωβρίου 2009

Πρόεδρος
Γεώργιος Μυλωνάς
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ΑΛΟΥΜΥΛ Α.Ε.

Εισηγητής
Στέφανος Τζιρίτης
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ISOMAT ABEE

Παρεμβάσεις

1. **Χρήστος Γκίνης**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, EUROCO AE
2. **Γεώργιος Δουκίδης**, Πρόεδρος, Ελληνική Ένωση Αλουμινίου (ΕΕΑ)
3. **Αναστάσιος Κονακλίδης**, Πρόεδρος, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας (ΤΕΕ-ΤΚΜ)
4. **Ιωάννης Μαλιούρης**, Πρόεδρος, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Κεραμοποιίας (ΣΕΒΚ)
5. **Βασίλειος Μαυρίδης**, Διευθυντής Εργοστασίου Θεσσαλονίκης, TITAN A.E. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ
6. **καθ. Θωμάς Ξένος**, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)
7. **Ιωάννης Πατίρης**, Γενικός Διευθυντής Βιομηχανικής Πολιτικής και Εποπτείας Φορέων, Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, Υπουργείο Ανάπτυξης
8. **Αστέριος Ράπτης**, Διευθυντής Business Centre, Δίκτυο Τραπεζικής Επιχειρήσεων, Eurobank EFG
9. **Χριστίνα Φιλίππου**, Διευθύνουσα Σύμβουλος, ΦΙΛΚΕΡΑΜ JOHNSON A.E.

Συμμετέχοντες

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ / ΦΟΡΕΑΣ
1	ΒΑΝΤΑΛΙ ΑΝΤΑΡ	ΑΡΑΒΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
2	ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	EUROBANK EFG
3	ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ
4	ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΤΙΤΑΝ ΑΕ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ
5	ΒΕΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΙΤΗΡΑ
6	ΓΕΡΟΥ ΜΙΧΑΗΛ	POLYECO
7	ΓΙΑΓΚΙΟΖΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ECO HOME
8	ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜ. ΑΤΤΙΚΗΣ & ΠΕΙΡΑΙΩΣ
9	ΓΙΑΝΝΟΥΛΙΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ
10	ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΕΤΑΒΕ
11	ΔΑΒΙΔΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ	RANDSTAD ΑΕ
12	ΔΑΜΙΑΝΙΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	SINGULARLOGIC BUSINESS SERVICES ΑΕ
13	ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ENTERSOFT
14	ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	DIDOR ΕΛΛΑΣ ΚΥΛΙΝΔΡΙΚΟΙ ΧΑΡΤΟΤΥΠΟΙ ΑΕ
15	ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	CITY COLLEGE
16	ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΡΟΔΟΥΛΑ	INTERACT
17	ΚΑΛΛΙΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	DORAL ABEE
18	ΚΑΠΕΤΑΝΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΕΛΟΤ
19	ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ ΝΙΚΟΣ	NOISIS ΣΥΜΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕ
20	ΚΟΝΤΟΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	NOESIS
21	ΚΟΝΤΡΑ ΕΙΡΗΝΗ	ΟΜΙΛΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΕ
22	ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	EUROBANK EFG
23	ΚΥΝΑΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	EUROBANK EFG
24	ΛΟΥΦΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΛΟΥΦΑΚΗΣ ΧΗΜΙΚΑ
25	ΜΑΒΒΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΜΑΒΒΙΔΙΣ & PARTNERS
26	ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	DELOITTE
27	ΜΑΛΙΟΥΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΕΒΚ
28	ΜΑΝΤΖΙΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	EUROBANK EFG
29	ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΛΙΟΣ	ΑΦΟΙ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΙ
30	ΜΟΣΧΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ	EUROCO
31	ΜΟΥΣΙΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	ΑΠΘ ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
32	ΜΠΑΛΛΑ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ	Γ. ΜΑΡΙΟΓΛΟΥ & ΥΙΟΙ ΑΒΕΕ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ / ΦΟΡΕΑΣ
33	ΜΠΑΝΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΠΘ
34	ΜΠΟΣΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΕΡΑΜΟΥΡΓΕΙΑ Β. ΕΛΛΑΔΟΣ
35	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΜΕΛ ΑΕ
36	ΠΑΓΩΝΗΣ ΘΩΜΑΣ	ΑΛΤΟ ΑΕ
37	ΠΑΖΑΡΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΚΑΡΙΝΑ
38	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΑΛΟΥΜΥΛ ΑΕ
39	ΠΑΝΟΥΔΗ ΛΟΥΚΙΑ	LPGREECE
40	ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΠΕΤΡΟΣ	ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ
41	ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΚΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΟΙΝΟΠΟΪΑ ΤΣΑΝΤΑΛΗ
42	ΠΕΡΠΕΡΗ ΚΩΝ/ΝΟΥ	DELOITTE
43	ΠΕΡΠΕΡΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	EUROBANK EFG
44	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ
45	ΠΙΣΤΟΦΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΤΙΤΑΝ ΑΕ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ
46	ΠΛΩΜΑΡΙΤΗΣ ΣΤΕΛΛΙΟΣ	Γ. ΜΑΡΙΟΓΛΟΥ & ΥΙΟΙ ΑΒΕΕ
47	ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ	ΕΕΔΕ
48	ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Β. Θ. ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΙΔΗΣ
49	ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	Β. Θ. ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΙΔΗΣ
50	ΡΑΛΛΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ	ΑΠΘ ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
51	ΡΑΠΤΗΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ	EUROBANK EFG
52	ΡΗΓΑ ΚΥΡΙΑΚΗ	RANDSTAD ΑΕ
53	ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒΕΕ
54	ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΞΑΝΘΗΣ
55	ΣΠΙΝΟΥΛΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΕΡΑΜΟΠΟΙΩΝ
56	ΣΤΡΑΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΑΕΙΦΟΡΟΣ
57	ΤΑΚΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	THERMI A.E.
58	ΤΑΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	NOISIS ΣΥΜΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕ
59	ΤΡΑΜΠΟΥΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ - ΖΗΣΙΑΔΗΣ ΑΤΕ
60	ΤΣΩΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΑΠΘ ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
61	ΦΑΚΑ - ΜΑΣΤΟΡΟΣΤΕΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ	DOMICAL
62	ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ	ΠΡΑΞΗ
63	ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΙΛΙΑ	RANDSTAD ΑΕ
64	ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΑΕ

Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής

Βασικά ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία για τον κλάδο

1. η σημασία του κλάδου των δομικών υλικών στην Ελλάδα είναι πολύ μεγάλη, καθώς σχετίζεται άρρηκτα με τον κλάδο των κατασκευών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, ενώ μαζί με τον κλάδο των τροφίμων και ποτών έχουν τις καλύτερες εξαγωγικές επιδόσεις.
2. η πορεία του κλάδου είναι άμεσα συνυφασμένη με την πορεία των κατασκευαστικών έργων ή/και με τις συντηρήσεις και ανακαινίσεις κτιρίων.
 - Όσον αφορά τα δημόσια έργα, ο κλάδος παρουσίασε τα τελευταία χρόνια μεγάλη αναπτυξιακή δυναμική εξ' αιτίας της ανάπτυξης των μεγάλων έργων υποδομής, των Ολυμπιακών έργων, των οδικών αξόνων, κλπ.
 - Όσον αφορά τα ιδιωτικά έργα, από το 1995 υπάρχει κατακόρυφη αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας, λόγω της μείωσης των επιτοκίων των στεγαστικών δανείων και της ένταξης πολλών περιοχών στο σχέδιο πόλης
3. η πορεία των οικοδομικών έργων (δημόσιων και ιδιωτικών) με κριτήρια των αριθμό αδειών, την επιφάνεια και τον όγκο, από το 2000 έως και το 2005 ήταν ανοδική, ενώ από το 2005 κ.ε. διαπιστώνεται πτωτική τάση. Συγκεκριμένα, το 2009 σε σχέση με το 2008, διαπιστώνεται πτώση κατά -16% στον αριθμό των οικοδομικών αδειών, -26% στην επιφάνεια, και, -27% στον όγκο των νέων οικοδομών.
4. για το 2008 ο κλάδος των δομικών υλικών αντιπροσωπεύει το 24% του συνόλου των εξαγωγών της χώρας, με κυριότερες χώρες εξαγωγών τις Βαλκανικές. Στις χώρες αυτές, αλλά και σε άλλες ανεπτυγμένες αγορές του Δυτικού κόσμου, οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν δημιουργήσει υποκαταστήματα τόσο με εμπορική όσο και με παραγωγική δραστηριότητα, εξ' αιτίας του γεγονότος ότι τα περισσότερα προϊόντα είναι εντάσεως μεταφοράς.
5. το 70% του συνόλου των κτιρίων στη χώρα μας χρήζει ανακαίνισης προκειμένου να μην είναι ενεργοβόρο. Σύμφωνα με στοιχεία του 2000, το 70% των κτιρίων στη χώρα μας είναι κατασκευασμένο πριν την εφαρμογή του κανονισμού θερμομόνωσης, δηλαδή πριν το 1980.

Ο κλάδος κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης

Η κρίση που διέρχεται ο κλάδος μειώνει την παραγωγή του ΑΕΠ, αυξάνει το ποσοστό ανεργίας, ελαττώνει τα κρατικά έσοδα και επηρεάζει αρνητικά όλες τις επιχειρήσεις που σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με αυτόν.

Για την έξοδο από την κρίση, η αρχή, θα πρέπει να γίνει με την άμεση υλοποίηση ειδικού προγράμματος για την ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου της οικοδομικής δραστηριότητας.

Παράλληλα, θα αποτελούσε ενέργεια προς τη σωστή κατεύθυνση η άμεση υλοποίηση του προγράμματος που εξαγγέλθηκε για την εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια.

Μια ακόμη θετική ενέργεια που θα ενισχύσει τις επιχειρήσεις του κλάδου δομικών υλικών την περίοδο της οικονομικής κρίσης είναι η εύκολη πρόσβαση στη χρηματοδότηση των πολιτών και η περιστολή του κόστους δανεισμού για την απόκτηση κατοικίας. Έτσι, θα δοθεί ώθηση στην οικοδομική δραστηριότητα, η οποία τους τελευταίους μήνες παρουσιάζει πτώση μέχρι και 40% σε σχέση με πέρυσι.

Επίσης, θα πρέπει να επανεξετασθούν όλες οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί από τις επαγγελματικές οργανώσεις και να ληφθούν άμεσα τολμηρές αποφάσεις, ακόμη και αν έχουν ένα πρόσκαιρο δημοσιονομικό κόστος.

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου

Τα ειδικότερα **συμπεράσματα, θέσεις και προτάσεις** από τη συνάντηση εργασίας ήταν:

1. **βασικό πρόβλημα του κλάδου**, και κυρίως των υγιών επιχειρήσεων, είναι η **ανυπαρξία συγκεκριμένων προδιαγραφών** για τα εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα.

Το γεγονός αυτό, **σε συνδυασμό με την ανυπαρξία ελέγχου της αγοράς**, έχει σαν αποτέλεσμα την **κυκλοφορία προϊόντων** του κλάδου **αμφίβολης ποιότητας και αμφίβολης ασφάλειας** για τον καταναλωτή.

Για τους παραπάνω λόγους **προτάθηκε** αφενός η **δημιουργία πλατφόρμας προδιαγραφών** για τα δομικά προϊόντα και αφετέρου η **βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου ελέγχου της αγοράς**.

Μέσω της θέσπισης προδιαγραφών **υποβοηθείται** ουσιαστικά τόσο η **τεχνολογική αναβάθμιση του κλάδου** όσο και η **ανάπτυξη προϊόντων με συγκριτικά τεχνολογικά πλεονεκτήματα**, γεγονός που μπορεί να τα καταστήσει διεθνώς ανταγωνιστικά.

Σήμερα, η **έλλειψη προδιαγραφών** αναγκάζει τις επιχειρήσεις να παράγουν **προϊόντα χαμηλών ή/και ανύπαρκτων προδιαγραφών**. Η θέσπιση προδιαγραφών με βεβαιότητα θα ανατρέψει τη σημερινή κατάσταση στον κλάδο και **θα ενισχύσει την εγχώρια και διεθνή ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων**.

Επιπλέον επισημάνθηκε ότι εφόσον δημιουργηθεί η **πλατφόρμα των προδιαγραφών** του κλάδου των δομικών υλικών, σε συνδυασμό με την πλούσια τεχνογνωσία των επιχειρήσεων του κλάδου, αυτή **μπορεί να αποτελέσει από μόνη της ακόμη και εξαγωγίμη τεχνολογία για τη χώρα**.

Για την **προστασία των καταναλωτών** θα πρέπει να υπάρξει **καμπάνια ενημέρωσης** για τις προδιαγραφές των προϊόντων δομικών υλικών που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά.

Τέλος, **οι επιχειρήσεις** του κλάδου, μέσω των κλαδικών τους φορέων, θα πρέπει να **συμπεριληφθούν στις επιτροπές σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών**, αλλά και στις σχετικές τεχνολογικές πλατφόρμες και φόρα, ούτως ώστε να **έχουν ουσιαστικό λόγο** σε καίρια ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία τους και την ανταγωνιστικότητά τους.

2. η **απουσία εργαστηρίων πιστοποίησης των παραγόμενων προϊόντων**, επιβαρύνει με επιπλέον κόστος λειτουργίας τις επιχειρήσεις του κλάδου.

Συνεπώς, για **πληθώρα δοκιμών** και ακολούθως **πιστοποίηση προδιαγραφών** οι **ελληνικές επιχειρήσεις αναγκάζονται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες εργαστηρίων του εξωτερικού**. Η πρόταση των συνέδρων ήταν να **καλυφθεί το σχετικό κενό από την πολιτεία, ή/και από τον ιδιωτικό τομέα με την ενίσχυση της πολιτείας**.

3. η κατασκευή έργων υποδομής από την πολιτεία μπορεί να δώσει ώθηση στον κατασκευαστικό κλάδο και κατά συνέπεια και στον κλάδο των δομικών υλικών.

Η **παραγωγή δημοσίων έργων στη χώρα μας δεν χρησιμοποιεί προϊόντα συγκεκριμένων προδιαγραφών ασφάλειας και ποιότητας**, με αποτέλεσμα τη χρήση υλικών και προϊόντων χαμηλού κόστους και εισαγωγής.

Κατά συνέπεια, είναι αμφίβολο αν τα τελικά παραδοτέα από τις κατασκευαστικές εταιρείες ακολουθούν τις προδιαγραφές ποιότητας, εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας περιβάλλοντος που τίθενται από την ΕΕ.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να **υπάρχουν συγκεκριμένες νομοθετικές και διοικητικές παρεμβάσεις από τα συναρμόδια Υπουργεία που θα καθορίσουν συγκεκριμένες προδιαγραφές** πετυχαίνοντας αφενός την **καλύτερη ποιότητα των δημοσίων έργων**

και αφετέρου τη **στήριξη τη εγχώριας παραγωγής** που, σε κάθε περίπτωση, έχει τη δυνατότητα παραγωγής προϊόντων συγκεκριμένων, και υψηλών, προδιαγραφών.

4. η **παραοικονομία πλήττει την ανταγωνιστικότητα** των υγιών επιχειρήσεων του κλάδου.

Το **κράτος** θα πρέπει να **θεσμοθετήσει τους κατάλληλους μηχανισμούς**, ούτως ώστε η κάθε μορφή παραοικονομίας να **μειωθεί στο ελάχιστο**, για να **μπορέσουν έτσι οι υγιείς επιχειρήσεις να ανταγωνισθούν με τους ίδιους όρους** εκείνους που φοροδιαφεύγουν και εισφοροδιαφεύγουν συστηματικά.

5. για τον κλάδο το **υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο** είναι ιδιαίτερα **πολύπλοκο, δαιδαλώδες** και, κυρίως, σε οποιοδήποτε νόμο, **υπάρχουν συναρμοδιότητες υπουργείων** που καθιστούν την **εφαρμογή του ιδιαίτερα δύσκολη**.

Κατά συνέπεια θα πρέπει να **εξορθολογισθεί και να απλοποιηθεί** το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, κύρια όσον αφορά το Υπουργείο Υποδομών (πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ) και να **επανεξετασθούν** οι υφιστάμενες **συναρμοδιότητες** των υπουργείων.

Οι επιχειρήσεις του κλάδου και οι εκπρόσωποι των φορέων τους δεσμεύθηκαν ότι **θα καταθέσουν τις προτάσεις τους** προς την πολιτεία, ούτως ώστε να επιταχυνθούν οι σχετικές διαδικασίες.

6. στην Ελλάδα, τα κτίρια καταναλώνουν για θέρμανση και ψύξη περίπου το 36 – 40% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα.

Η διαπίστωση αυτή δημιουργεί την ανάγκη για **παραγωγή υλικών στα κτίρια που μειώνουν τις θερμικές απώλειες**, και, κατά συνέπεια, το κόστος χρήσης του κτιρίου.

Παράλληλα, οι σύγχρονες τάσεις στη βιομηχανία δομικών υλικών σχετίζονται με την **παραγωγή οικολογικών προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον**, αλλά, κυρίως, **ασφαλή** για την υγεία τόσο του τεχνίτη – εφαρμοστή, όσο και για τους χρήστες των κτιρίων.

7. οι **επιχειρήσεις** του κλάδου στην πλειοψηφία τους είναι **ενεργοβόρες**.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει να **τροποποιηθούν και να βελτιστοποιηθούν διεργασίες παραγωγής** που για την εκτέλεσή τους απαιτούνται υψηλά ποσά ενέργειας, ούτως ώστε να υπάρξει **μείωση τόσο των περιβαλλοντικών ρύπων** που εκλύονται όσο και του αντίστοιχου **κόστους λειτουργίας**.

Συμπληρωματικά προτάθηκε να υπάρξουν **κίνητρα** από την πολιτεία **για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας** και **συνεννοήσεις με τη ΔΕΗ** για ρυθμίσεις ούτως ώστε η κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος να μετακινείται χρονικά και έτσι να μην απαιτούνται ολοένα και μεγαλύτερες επενδύσεις από πλευράς ΔΕΗ για την ικανοποίηση της ζήτησης.

8. σε αρκετές **χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)**, διαπιστώνονται **φαινόμενα προστατευτισμού**.

Αυτό έχει σαν συνέπεια τη **δημιουργία σημαντικών προσκομμάτων** και γραφειοκρατικών δυσκολιών, που καθιστούν **ασύμφορη** από τη χώρα μας **κάθε προσπάθεια εξαγωγής προϊόντων** στις χώρες αυτές.

Στο πλαίσιο αυτό προτάθηκε είτε η **άρση των προσκομμάτων** με την **υπογραφή διακρατικών συμφωνιών**, είτε η **επιβολή ανάλογων μέτρων προστασίας από τα εισαγόμενα**, των εγχωρίως παραγομένων προϊόντων.

9. η **ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων του κλάδου** μπορεί να συμβεί όταν **εντοπισθούν ξένες αγορές** στις οποίες οι **επιχειρήσεις μας έχουν συγκεκριμένα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα**.

Η παρουσία επιχειρήσεων του κλάδου στις ξένες αγορές μπορεί να γίνει τόσο με εμπορικές όσο και με παραγωγικές επενδύσεις.

10. ο κλάδος των δομικών υλικών πρέπει να δώσει μεγάλη **έμφαση στην καινοτομία, στην παρακολούθηση της εξέλιξης της τεχνολογίας** και στα θέματα της **ποιότητας** και της **πιστοποίησης**.

Όμως, απαραίτητες **προϋποθέσεις** γι' αυτό είναι η **παιδεία** και η **εκπαίδευση** που πρέπει να λαμβάνουν μηχανικοί, τεχνικοί και επαγγελματίες του κλάδου.

Συμπληρωματικά, η **ύπαρξη τμήματος Έρευνας και Ανάπτυξης** κρίθηκε **απαραίτητη** για μια εταιρεία, τόσο για την παρακολούθηση των τεχνικών εξελίξεων του κλάδου όσο και για την προσφορά σύγχρονων και βελτιωμένων προϊόντων.

11. από τους περίπου 400.000 υφιστάμενους ανελκυστήρες της χώρας μας, οι μισοί και πλέον χρήζουν ανακαίνισης προκειμένου να βελτιωθεί το επίπεδο της ασφάλειας.

Αυτό συμβαίνει αφενός λόγω των παρωχημένων κανονισμών ασφαλείας και ελεγκτικών μεθόδων, οι οποίες ήταν σε ισχύ τις προηγούμενες δεκαετίες και αφετέρου λόγω της φυσιολογικής φθοράς που έχει επέλθει με το πέρασμα των χρόνων.

Μόνο κατά το τελευταίο έτος έχουν συμβεί δεκάδες γνωστά ατυχήματα σε ανελκυστήρες, εκ των οποίων τα 4 δυστυχώς θανατηφόρα. Επιπρόσθετα, οι εν λόγω παλαιοί ανελκυστήρες έχουν μεγάλα περιθώρια εξοικονόμησης ενέργειας μέσω της αντικατάστασης του κινητήριου μηχανισμού και της οδήγησης του.

Η διαδικασία αναβάθμισης της ασφάλειας των ανελκυστήρων, όπως αυτή ξεκίνησε το 2005 έχει φθίνουσα πορεία λόγω των αλληπάλληλων παρατάσεων που έχουν δοθεί από το πρώην Υπουργείο Ανάπτυξης. Προτείνεται η αναπροσαρμογή των προθεσμιών, διατηρώντας τον ίδιο χρονικό ορίζοντα, αλλά λαμβάνοντας υπ' όψιν την εποχή εγκατάστασης του ανελκυστήρα, ούτως ώστε οι παλαιότεροι (και ως συνήθως πιο επικίνδυνοι) ανελκυστήρες να ελεγχθούν και να διορθωθούν το συντομότερο.

Επίσης, η εγκατάσταση πόρτας θαλάμου σε όλους ανεξαιρέτως τους ανελκυστήρες κρίνεται μείζονος σημασίας, δεδομένου ότι σύμφωνα με επίσημα ευρωπαϊκά στατιστικά αποτελεί την κυριότερη αιτία σοβαρών ατυχημάτων.

Με δεδομένο ότι υπάρχει σημαντικό περιθώριο μείωσης της καταναλισκόμενης ενέργειας στους ανελκυστήρες, μέσω της χρήσης κινητήρων και βαλβίδων σύγχρονης τεχνολογίας, προτείνεται η ένταξη των ανελκυστήρων στο πρόγραμμα «εξοικονόμηση κατ' οίκον».

12. **οι προτεραιότητες ενίσχυσης της έρευνας**, έτσι όπως αυτές θεσπίστηκαν από την πολιτεία, **δεν συμπεριλαμβάνουν τον κλάδο** των δομικών υλικών.
13. **Η σημασία του κλάδου** για την ελληνική οικονομία θα έπρεπε **να υπαγορεύει τη συμπερίληψή του σε προκηρύξεις ερευνητικών προγραμμάτων**, όπως π.χ. το πρόγραμμα «Συνεργασία».

2^η προσυεδριακή συνάντηση εργασίας των κλάδων «Κλωστοϋφαντουργίας και Ένδυσης»

Ημερομηνία διεξαγωγής
Δευτέρα 12 Οκτωβρίου 2009

Πρόεδρος
Ιωάννης Ακκάς
Διευθύνων Σύμβουλος, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.

Εισηγητές

Κλάδος Κλωστοϋφαντουργίας
Κωνσταντίνος Βαρβαρέσος
Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Α.Ε. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΝΗΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ

Κλάδος Ένδυσης
Θεόφιλος Ασλανίδης
Διευθυντής, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πλεκτικής Ετοίμου Ενδύματος (ΣΕΠΕΕ)

Παρεμβάσεις

1. **Αλέξανδρος Αποστολίδης**, Πρόεδρος, ΚΟΛΟΡΑ Α.Ε.
2. **Ανδρέας Καλαντζής**, Γενικός Διευθυντής, Εταιρεία Τεχνολογικής Ανάπτυξης Κλωστοϋφαντουργίας Ένδυσης & Ινών (ΕΤΑΚΕΙ)
3. **Σταμάτης Κουρούδης**, Διευθύνων Σύμβουλος, ΘΡΑΚΙΚΑ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.
4. **Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου**, Διευθυντής Business Centre, Δίκτυο Τραπεζικής Επιχειρήσεων, Eurobank EFG
5. **Χρήστος Τσιόλιας**, Γενικός Διευθυντής, OXFORD COMPANY ABEE
6. **Τζέκης Φλωρεντίν**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, SARAH LAWRENCE Α.Ε.

Συμμετέχοντες

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
1	ΑΒΡΑΜΙΔΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑ	SARAH LAWRENCE ΑΕ
2	ΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ ΡΑΛΛΗΣ	SINGULARLOGIC BUSINESS SERVICES ΑΕ
3	ΑΚΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ
4	ΑΚΡΙΒΟΠΟΥΛΟΥ ΛΙΑΝΑ	PLANET ΑΕ
5	ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ ΝΙΟΒΗ	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ
6	ΑΝΔΡΕΑΔΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
7	ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΚΟΛΟΡΑ ΑΕ
8	ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΕΝΔΥΣΗΣ ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
10	ΑΥΓΕΡΙΝΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	DIEN ΑΕ
11	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ
12	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ ΙΖΑΜΠΕΛΛΑ	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ
13	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΥ ΣΕΣΥΛ	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ
14	ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	IMAGINI
15	ΒΑΣΣΑΡΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΒΑΣΣΑΡΑΣ ΑΕ
16	ΒΑΣΣΑΡΑΣ ΘΩΜΑΣ	ΒΑΣΣΑΡΑΣ ΑΕ
17	ΒΕΛΛΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ
18	ΓΙΑΓΛΗ ΣΟΦΙΑ	ΜΕΛΤΕΜΙ ΑΒΕΕ
19	ΓΙΟΥΝΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ
20	ΓΚΟΜΠΤΖΙΑ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
21	ΓΚΟΥΤΖΙΚΑΣ ΚΙΜΩΝ	EUROBANK EFG
22	ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	SAM Α.Ε (ΠΑΙΔΙΚΑ)
23	ΓΡΙΔΑ ΦΟΙΒΗ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
24	ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	SARAH LAWRENCE ΑΕ
25	ΕΞΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	COMPUTER LIFE ΑΒΕΕ
26	ΚΑΖΑΖΗ ΙΩΑΝΝΗ	ΕΛΤΕΝ - ΚΑΖΑΖΗΣ ΑΕΒΕ
27	ΚΑΚΑΡΙΝΟΥ ΜΑΡΘΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
29	ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΕΤΑΚΕΙ
30	ΚΑΛΕΥΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΚΑΛΕΥΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗ - ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
31	ΚΑΡΑΣΣΟ ΑΛΙΝΑ	ΤΕΞΑΠΡΕΤ ΑΕ
32	ΚΑΡΑΣΣΟ ΠΑΥΛΟΣ	ΤΕΞΑΠΡΕΤ ΑΕ
33	ΚΑΡΥΠΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ	ΚΑΡΥΠΙΔΗΣ ΑΦΟΙ ΟΕ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
34	ΚΑΤΣΑΠΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	EUROBANK EFG
35	ΚΗΠΟΥΡΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
36	ΚΟΥΠΚΟΥΒΙΛΛΗ ΗΛΕΚΤΡΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
37	ΚΟΥΡΟΥΔΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ	ΘΡΑΚΙΚΑ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΑΕ
38	ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ
39	ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
40	ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	COMPUTER LIFE ABEE
41	ΚΥΡΙΔΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ	ΒΙΟΣΤΑΜΠ ΑΒΕΕ
42	ΚΥΡΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΒΙΟΣΤΑΜΠ ΑΒΕΕ
43	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΕΛΤΕΝ - ΚΑΖΑΖΗΣ ΑΕΒΕ
44	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	EUROBANK EFG
45	ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗΣ ΑΕ
46	ΜΑΜΑΤΖΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
47	ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ	COMPUTER LIFE ABEE
48	ΜΑΣΚΑΛΙΔΟΥ ΒΕΡΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
49	ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ	COMPUTER LIFE ABEE
50	ΜΕΒΟΡΑΧ ΜΙΣΕΛ	ΤΑΡΑΜΠΟΥΛΟΥΣ ΟΕ
51	ΜΕΣΣΗΝΗ ΕΙΡΗΝΗ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
52	ΜΗΤΣΑ ΘΕΟΦΑΝΗ	SARAH LAWRENCE ΑΕ
53	ΜΠΑΛΟΥ ΜΑΡΙΑ	COMPUTER LIFE ABEE
54	ΜΠΙΚΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	ΕΡΓΟΤΥΠ ΑΕ
55	ΜΩΥΣΙΔΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΚΑΡΥΠΙΔΗΣ ΑΦΟΙ ΟΕ
56	ΝΤΑΜΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	SINGULARLOGIC BUSINESS SERVICES ΑΕ
57	ΟΥΖΟΥΤΖΟΓΛΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	ΟΥΣΟΥΛΤΖΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ
58	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΛΙΔΗ ΟΥΡΑΝΙΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
59	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	INTERGEO ΕΠΕ
60	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΗΣ	EUROBANK EFG
61	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	LEC HELLAS ΑΕ
62	ΠΑΠΑΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΗΛΙΟΣ ΑΒΕΕ
63	ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΧΡ.	Χ.ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
64	ΠΑΠΑΣΤΡΕΝΟΠΟΥΛΟΣ	EUROBANK EFG
65	ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥΔΗ ΕΥΡΥΔΙΚΗ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
66	ΠΛΑΛΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ	ΑΡΙΑΔΝΗ ΑΕ
67	ΠΛΑΛΗΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	ΑΡΙΑΔΝΗ ΑΕ
68	ΠΟΛΟΦΣΚΙ ΤΕΡΠΕΛΛΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
69	ΠΟΡΦΥΡΙΑΔΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	EUROBANK EFG
70	ΡΑΖΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	EUROBANK EFG
71	ΡΥΖΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑΝΝΑ	ΜΕΛΤΕΜΙ ΑΒΕΕ
72	ΣΑΒΒΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΕΝΔΥΣΗΣ ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
73	ΣΑΡΗΤΣΑΜΛΗΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ	SARAH LAWRENCE ΑΕ
74	ΣΙΑΡΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	ΣΙΑΡΚΟΣ ΑΕ-ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ
75	ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ	PRETTO ΑΕ
76	ΣΙΤΖΑΝΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
77	ΣΜΥΡΗΣ ΠΑΥΛΟΣ	ΕΥΑΘ
78	ΤΑΝΤΑΝΟΖΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	EUROBANK EFG
79	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ ΡΟΥΛΑ	PLANET
80	ΤΟΖΟΥΝΙΔΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
81	ΤΣΑΚΙΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	COMPUTER LIFE ΑΒΕΕ
82	ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ	SARAH LAWRENCE ΑΕ
83	ΤΣΙΓΓΟΥ ΘΑΛΕΙΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
84	ΦΕΛΛΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ
85	ΦΛΩΡΕΝΤΙΝ ΝΤΑΙΖΗ	SARAH LAWRENCE ΑΕ
86	ΦΛΩΡΕΝΤΙΝ ΤΖΕΚΗΣ	SARAH LAWRENCE ΑΕ
87	ΧΑΡΙΤΙΔΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ	ΧΑΡΙΤΙΔΗΣ ΑΒΕΕ
88	ΧΡΥΣΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	COMPUTER LIFE ΑΒΕΕ
89	ΧΡΥΣΟΧΟΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΤΕΙ ΚΙΛΚΙΣ

Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής

Βασικά ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία για τους κλάδους κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης

1. οι κλάδοι της κλωστοϋφαντουργίας και της ένδυσης (Κ/Ε) αποτελούν σημαντικούς κλάδους της μεταποίησης τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε ελληνικό επίπεδο. Στην Ευρώπη των 27, οι βιομηχανίες που ανήκουν στους κλάδους της Κ/Ε είναι περισσότερες από 140.000, με κύκλο εργασιών περισσότερο από 202 δις. €, ενώ εξάγουν σε αγορές εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) προϊόντα αξίας περίπου 37 δις. €.
2. η βιομηχανία της ένδυσης στην Ελλάδα, αποτελείται από 9.000 μεταποιητικές επιχειρήσεις, ενώ αν σ' αυτές προστεθούν και οι εμπορικές ο αριθμός αυτός ανέρχεται σε 22.000. Αντίστοιχα, ο αριθμός των εργαζομένων στις μεταποιητικές είναι 43.000 περίπου, ενώ ανέρχεται σε περίπου 75.000 μαζί με τις εμπορικές. Συνολικά, ο κλάδος της ένδυσης στην Ελλάδα αποτελεί το 8% της απασχόλησης στη μεταποίηση, καταφέρνει να διενεργεί εξαγωγές της τάξης περίπου των 800 εκ. €, ενώ ο κύκλος εργασιών της είναι περίπου 3 δις. €.
3. στη Βόρεια Ελλάδα, που παραδοσιακά αποτελούσε πυλώνα της μεταποίησης στην περιοχή, είναι συγκεντρωμένο το 50% των επιχειρήσεων του κλάδου της ένδυσης της χώρας, οι οποίες απασχολούν το 58% του συνολικού αριθμού των εργαζομένων στον κλάδο. Το 90% των ελληνικών εξαγωγών του κλάδου της ένδυσης πραγματοποιείται από τη Βόρεια Ελλάδα.
4. οι σημαντικότερες εξελίξεις την τελευταία δεκαετία που επηρέασαν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα των εγχώριων επιχειρήσεων, ήταν: α) η απελευθέρωση των ποσοτικών περιορισμών στην εμπορία προϊόντων Κ/Ε από την 1^η/1^{ου}/2005, β) η είσοδος της Κίνας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ), γ) η σταδιακή διεύρυνση της ΕΕ με 12 νέες χώρες, δ) η στασιμότητα της κατανάλωσης ενδυμάτων στις σημαντικότερες αγορές του Δυτικού Κόσμου, ε) η συνεχής αύξηση της επιρροής των μεγάλων δικτύων διανομής, και, στ) η ραγδαία ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών στην παραγωγή, τη διοίκηση, την επικοινωνία και τις πωλήσεις. Αν στα παραπάνω προστεθεί και η παγκόσμια οικονομική κρίση και η άνοδος της ισοτιμίας ευρώ δολαρίου, τότε η εικόνα είναι πλήρης.
5. οι παραπάνω εξελίξεις είχαν τα ακόλουθα αποτελέσματα: α) την όξυνση του ανταγωνισμού, ιδιαίτερα σε επίπεδο τιμών, β) τη μεταφορά παραγωγικών δραστηριοτήτων εκτός των ανεπτυγμένων χωρών, γ) τη σημαντική μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις ανεπτυγμένες χώρες, δ) τη ραγδαία αύξηση των εισαγωγών από χώρες της Ασίας, και κυρίως την Κίνα, ε) τις αλλαγές στην καταναλωτική συμπεριφορά, και, στ) την υπερπροσφορά προϊόντων Κ/Ε στις ανεπτυγμένες αγορές.

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου

1. **θεσμοθέτηση και εφαρμογή πλαισίου ελέγχου της αγοράς** που θα προστατεύει ουσιαστικά τις εγχώριες επιχειρήσεις από το **παρεμπόριο**, τις **παράνομες εισαγωγές από τρίτες χώρες** και την απουσία προδιαγραφών για τα προϊόντα
2. **εφαρμογή επικαιροποιημένων τεχνικών προδιαγραφών στις προμήθειες του ελληνικού δημοσίου, των ΟΤΑ, των ΔΕΚΟ κλπ.**
3. **εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας για τον έλεγχο της σύνθεσης των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων**, καθώς επίσης και για τον έλεγχο των απαγορευμένων ουσιών (αμίνες, βαρέα μέταλλα)

4. **υποστήριξη των επιχειρήσεων** του κλάδου **κατά το πρότυπο άλλων χωρών της ΕΕ** όπως η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία – μελέτη των σχετικών πολιτικών και προσαρμογή τους στα δεδομένα της Ελλάδας
5. **λήψη αποφάσεων και χάραξη συγκεκριμένης στρατηγικής για την παραγωγή του βαμβακιού στην Ελλάδα**, αφού ληφθούν υπόψη οι επιταγές της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της ΕΕ
6. **σχεδιασμός δράσεων άσκησης πίεσης** σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ούτως ώστε οι αποφάσεις που θα ληφθούν μέχρι τον Ιούνιο του 2010 στα όργανα της ΕΕ **για το νέο τρόπο επιδότησης προς τους βαμβακοπαραγωγούς**, να είναι ευνοϊκές για τους Έλληνες παραγωγούς
7. **θεσμοθέτηση προγραμμάτων και κινήτρων** προς τις επιχειρήσεις **για την παραγωγή προϊόντων εντάσεως τεχνολογίας**, όπως: technical textiles, functional and multifunctional textiles, smart clothes κλπ,
8. **θεσμοθέτηση προγραμμάτων και κινήτρων** προς τις επιχειρήσεις **για την υιοθέτηση «μη τεχνολογικών» καινοτομιών**, όπως: σχεδιασμός προϊόντων, μόδα, marketing, customer – service, fast fashion και lean retailing
9. **επαναπροκήρυξη του προγράμματος «Κλωστοϋφαντουργία – Ένδυση – Υπόδηση – Δέρμα» (ΚΕΥΔ)**, στο οποίο θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην τεχνολογική αναβάθμιση του κλάδου και στην εισαγωγή τεχνολογιών πληροφορικής στην εφοδιαστική αλυσίδα
10. **δημιουργία ειδικού προγράμματος υποστήριξης της διεθνοποίησης** των επιχειρήσεων του κλάδου **από τον Ελληνικό Οργανισμό Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ)** που θ' αφορά όχι μόνον τις χώρες της ΕΕ αλλά και τρίτες χώρες – αγοραστές προϊόντων και προσανατολισμός των εξαγωγών προϊόντων ένδυσης σε προϊόντα private label
11. **επαναπροσδιορισμός των προγραμμάτων σπουδών των δυο ΑΤΕΙ της χώρας**, με τη συμμετοχή εκπροσώπων των κλάδων ούτως ώστε να επιτευχθεί η σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας
12. **σχεδιασμός και προκήρυξη επιδοτούμενων προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στις εξαγωγικές διαδικασίες και τον εμπορικό τομέα**
13. ενίσχυση των υποστηρικτικών δομών του κλάδου (ΕΛΚΕΔΕ – ΕΤΑΚΕΙ)
14. **παροχή κινήτρων για τη δημιουργία συγχωνεύσεων** επιχειρήσεων, δημιουργίας **clusters, υλοποίησης κοινών δράσεων** πολλών ομοειδών επιχειρήσεων κλπ
15. **μείωση των εργοδοτικών εισφορών για δυο έτη** (όσο δηλαδή διαρκεί η οικονομική κρίση) **για την προσέλκυση στελεχών υψηλού επιπέδου** τα οποία θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου

3^η προσυεδριακή συνάντηση εργασίας των κλάδων «Τροφίμων και Ποτών»

Ημερομηνία διεξαγωγής
Δευτέρα 2 Νοεμβρίου 2009

Πρόεδρος
Δημήτρης Συμεωνίδης
Διευθύνων Σύμβουλος, ΜΕΒΓΑΛ Α.Ε.

Εισηγητές

Κλάδος Τροφίμων
Κωνσταντίνος Κωνσταντινίδης
Διευθύνων Σύμβουλος, PELOPAC ABEE

Κλάδος Ποτών
Άγγελος Δημητριάδης
Διευθύνων Σύμβουλος, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε.

Παρεμβάσεις

1. **Αναστάσιος Ζάννας**, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, ΧΑΪΤΟΓΛΟΥ ΑΦΟΙ ΑΒΕΕ
2. **Βασιλική Καραγιάννη**, Βοηθός Γενικός Διευθυντής, Τομεάρχης Δικτύου Τραπεζικής Επιχειρήσεων, Eurobank EFG
3. **Τζαννέτος Καραμίχας**, Πρόεδρος, Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ)
4. **καθ. Αθανάσιος Τσαυτάρης**, Καθηγητής ΑΠΘ, Διευθυντής, Ινστιτούτο Αγροβιοτεχνολογίας, ΕΚΕΤΑ
5. **Παναγιώτης Τσινάβος**, Διευθύνων Σύμβουλος, ΚΡΙ-ΚΡΙ ΑΒΕΕ

Συμμετέχοντες

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
1	ΑΛΜΠΑΝΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ
2	ΑΡΓΥΡΗ ΝΑΤΑΛΙΑ	ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΑΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
3	ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	ΑΛΑΤΙ ΔΑΔΑΚΑΡΙΔΗ ΑΕ
4	ΑΣΛΑΝΙΔΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	ENCOS - HELLAS
5	ΑΥΓΗΤΑ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	THINKGREEN natural goods ΚΟΥΚΑΚΗΣ Παν.& Σια Ε.Ε.
6	ΒΕΓΗΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΤΛΑΝΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΕ
7	ΒΟΛΑΝΗΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	ΤΡΑΙΝΟΣΕ
8	ΓΕΡΣΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	ΣΑΡΑΜΟΥΡΤΣΗ Π. ΥΙΟΙ ΑΒΕΕ
9	ΓΕΩΡΓΑΚΑΣ	GECON
10	ΓΙΑΝΝΟΥΛΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
11	ΓΙΑΧΑΝΑΤΖΗΣ ΕΣΤΑΘΙΟΣ	ΦΑΙΔΩΝ ΑΕ
12	ΓΙΟΒΑΝΟΥΔΗΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ	ENCOS - HELLAS
13	ΓΚΙΝΑΛΗΣ ΝΙΚΟΣ	EUROBANK EFG
14	ΓΩΓΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	INGREECE
15	ΔΑΣΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	ΜΕΛΟΣ ΕΒΕΘ
16	ΔΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	DASO ADVANCED BUSINESS SOLUTIONS
17	ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΙΔΙΩΤΗΣ
18	ΔΟΥΛΑΒΕΡΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	ΜΕΒΓΑΛ
19	ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΙΔΩΤΗΣ
20	ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ Κ&Ν ΑΒΕΕ
21	ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ Κ&Ν ΑΒΕΕ
22	ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ ΘΕΟΔΟΣΙΑ	ΜΕΛ-ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΑΡΤΟΥ ΑΕ
23	ΚΑΛΑΙΤΖΗ ΕΛΕΝΗ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ ΑΕ
24	ΚΑΛΦΑΣ ΣΑΒΒΑΣ	ECO REVIEW
25	ΚΑΡΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΤΟΜΑΤΑΣ
26	ΚΑΡΑΠΑΤΣΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ	ZANAE ΑΕ
27	ΚΑΡΑΣΤΑΜΑΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	PELOPAC ΑΒΕΕ
28	ΚΑΡΠΟΥΧΤΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ADVICE MANAGEMENT CONSULTANTS ΑΕ
29	ΚΑΤΣΑΛΗΣ ΤΑΣΟΣ	EUROBANK EFG
30	ΚΙΡΜΑΝΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΕΛ-ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΑΡΤΟΥ ΑΕ
31	ΚΟΛΥΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΙΑ Β.ΑΙΓΑΙΟΥ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
32	ΚΟΝΤΡΑ ΕΙΡΗΝΗ	ΟΜΙΛΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΕ
33	ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΚΥΠΡΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ
34	ΚΟΥΣΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ
35	ΚΟΥΤΣΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΝΙΚΟΣ ΣΙΔΕΡΗΣ ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ
36	ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	EUROBANK EFG
37	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΓΙΟΥΡΙΜΑΚ ΑΕ
38	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ	EUROBANK EFG
39	ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΑΠΘ-ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
40	ΛΙΜΠΟΥ ΕΛΛΗ	ΜΠΑΡΜΠΑ ΣΤΑΘΗΣ
41	ΜΑΝΟΥΣΗΣ ΑΡΗΣ	ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
42	ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΑΓΡΟΡΑΜΑ
43	ΜΟΣΧΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ ΑΕ
44	ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	PELORAC ABEE
45	ΜΠΙΛΛΙΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΕΠΕ
46	ΜΠΟΥΚΙΝΑΣ ΦΩΤΙΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
47	ΜΥΤΕΡΟΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	
48	ΝΕΝΔΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΝΕΝΔΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΕ ΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ
49	ΝΕΝΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΝΕΝΔΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΕ ΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ
50	ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΜΕΛ ΑΕ
51	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
52	ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ
53	ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ	ΤΕΧΝΟΜΑΤΙΚ CONTROL ΑΕΒΕ
54	ΠΑΧΕΟΣ ΚΩΣΤΑΣ	PELORAC ABEE
55	ΠΕΝΤΖΟΣ ΘΗΛΕΜΑΧΟΣ	ΖΑΝΑΕ ΑΕ
56	ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΚΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ ΑΕ
57	ΠΕΤΑΛΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	EUROBANK EFG
58	ΠΕΤΚΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ
59	ΠΙΣΤΙΟΛΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	AGRINO
60	ΡΑΖΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	EUROBANK EFG
61	ΡΟΥΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΙ SA
62	ΣΑΒΒΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	NATIONAL CAN HELLAS ΑΕ
63	ΣΑΡΑΜΟΥΡΤΣΗ ΕΛΕΝΗ	ΣΑΡΑΜΟΥΡΤΣΗ Π. ΥΙΟΙ ΑΒΕΕ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
64	ΣΙΩΗΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ	HELLENIC FARMING AE
65	ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	U& S UNISMACK ABEE
66	ΣΥΜΕΟΝΙΔΟΥ ΠΟΛΥΜΑΧΗ	ΔΒΠ
67	ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	ΒΙΟΓΕΥΣΕΙΣ
68	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	PRICEWATERHOUSE COOPERS AEE
69	ΤΖΑΝΗ ΣΤΕΛΛΑ	ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
70	ΤΖΙΜΟΥΡΤΟΣ ΝΙΚΟΣ	ΚΡΟΝΟΣ ΑΕ
71	ΤΡΑΝΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	SPOT CHECK
72	ΤΡΙΑΚΟΣΣΑΡΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ	ΤΡΑΓΑΚΗΣ ΑΕ
73	ΤΣΙΓΑΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	INGREECE
74	ΦΑΡΜΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	EUROBANK EFG
75	ΧΑΣΑΠΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ
76	ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΕΔΕΣΜΑ ΑΕΒΕ
77	ΧΑΤΖΗΣ ΗΛΙΑΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ ΑΕ
78	ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΝΟΣ	ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ
79	ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΝΩΝΤΑΣ	ΙΤΕ
80	ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΙΔΟΥ ΦΑΝΗ	PELOPAC ABEE

Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής

Βασικά ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία για τους κλάδους

1. Ο κλάδος τροφίμων και ποτών στη χώρα μας καλύπτει πρωτεύουσες και ζωτικές ανάγκες του καταναλωτή, ενώ παράλληλα στηρίζει άμεσα τους παραδοσιακούς ελληνικούς παραγωγικούς τομείς της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, του τουρισμού και του εμπορίου.
2. Για την Ελλάδα ο κλάδος είναι ιδιαίτερα σημαντικός αφού πραγματοποιεί το 25% του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων της μεταποίησης, απασχολεί επίσης το 25% των συνολικών κεφαλαίων και παράγει το 24% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας παραγωγής. Απασχολεί το 22% των απασχολούμενων στη μεταποίηση, ενώ στη χώρα μας λειτουργούν περισσότερες από 1.400 επιχειρήσεις με μέσο όρο απασχολούμενων τα 61 άτομα ανά επιχείρηση.
3. Σήμερα, υπάρχει διαρκής αύξηση της ζήτησης για τα προϊόντα του κλάδου στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, η οποία οφείλεται στην αύξηση του εισοδήματος στις χώρες αυτές και στον τρόπο ζωής τους με βάση τα Δυτικά πρότυπα.
4. Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης οι αγορές λειτουργούν σε ένα ανοικτό παγκόσμιο δίκτυο προϊόντων, δικτύων διανομής και επενδύσεων, ενώ ο ισχυρότερος ανταγωνισμός προέρχεται από αναπτυσσόμενες χώρες που αυξάνουν ραγδαία την προστιθέμενη αξία των προϊόντων τους.
5. Διεθνώς, ο κλάδος των τροφίμων και ποτών υφίσταται πιέσεις από: α) την αύξηση του κόστους λόγω ζήτησης για διαφοροποιημένα, υψηλής ποιότητας και υγιεινά τρόφιμα, β) τις αυξημένες απαιτήσεις των καταναλωτών και της νομοθεσίας σε θέματα υγιεινής, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος, γ) την αύξηση του κόστους παραγωγής λόγω της αλλαγής στην Ευρωπαϊκή Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), που υπαγορεύει την κατάργηση των επιδοτήσεων στα αγροτικά προϊόντα, δ) την παγκόσμια συγκέντρωση και αύξηση της δύναμης των δικτύων διανομής, ε) την ανάπτυξη των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας, στ) την πίεση των τιμών από τους καταναλωτές και τα δίκτυα διανομής, και, στ) τη διαρκή ενίσχυση της ισοτιμίας ευρώ δολαρίου.
6. Στην Ελλάδα, οι πιέσεις που δέχονται οι επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών προέρχονται από: α) το υψηλό κόστος αγροτικής παραγωγής λόγω των μικρών κλήρων, β) την αγροτική παραγωγή που έχει ως οδηγό της τις επιδοτήσεις, γ) την κυριαρχία της γραφειοκρατίας και της δυσκαμψίας του γενικότερου επιχειρηματικού περιβάλλοντος, δ) της ελλιπούς λειτουργίας φορέων ελέγχου της αγοράς όπως ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), η Επιτροπή Ανταγωνισμού, κλπ., ε) των δυσμενών όρων πληρωμής από τα δίκτυα διανομής και το ελληνικό κράτος (επιστροφή ΦΠΑ εξαγωγικών επιχειρήσεων), στ) την απουσία εθνικού «brand name» στις διεθνείς αγορές, και, ζ) της περιορισμένης στρατηγικής προώθησης των ελληνικών προϊόντων του κλάδου τροφίμων και ποτών στις διεθνείς αγορές.

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου

Βελτίωση της λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά

Για τον κλάδο τροφίμων και ποτών, αποτελεί, κυρίαρχο ζητούμενο η βελτίωση της λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εγχώρια αγορά. Στο πλαίσιο αυτό βασικό θέμα είναι η διαμόρφωση υγιούς θεσμικού πλαισίου το οποίο θα διέπει τις σχέσεις προμηθευτών και αλυσίδων λιανικής πώλησης.

Σήμερα, βασικό πρόβλημα στην αγορά αποτελεί η αύξηση των τιμών σε πολλά καταναλωτικά προϊόντα. Για την αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών, θα πρέπει να επανεξετασθεί το πλαίσιο σχέσεων μεταξύ προμηθευτών και αλυσίδων λιανικής πώλησης.

Η δημιουργία ενός υγιέστερου πλαισίου συνεργασίας μεταξύ μεταποιητικών επιχειρήσεων και αλυσίδων λιανικού εμπορίου θα έχει άμεση επίπτωση τόσο στη μείωση των τιμών όσο και στην ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της περιφέρειας.

Η πρωτοβουλία της προηγούμενης Κυβέρνησης με τη θέσπιση της Αγορανομικής Διάταξης 7/2008, που αφορά στη γνωστοποίηση των εκπτώσεων και των συμφωνιών για προϊόντα με τελικό προορισμό το λιανικό εμπόριο, ξαναφέρει ουσιαστικά στην επιφάνεια τις διαφορές μεταξύ της μεταποίησης και των αλυσίδων λιανικού εμπορίου.

Το ζήτημα των σχέσεων της βιομηχανίας με τις αλυσίδες λιανικού εμπορίου είχε στη χώρα μας, κατά τα τελευταία 20 χρόνια, σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις κυρίως στις μικρού και μεσαίου μεγέθους ελληνικές μεταποιητικές επιχειρήσεις.

Η αδυναμία των επιχειρήσεων να διαπραγματευθούν με τις μεγάλες αλυσίδες λιανικού εμπορίου, οδήγησε πολλές από αυτές να πωλούν ακόμη και κάτω του κόστους, μολονότι, τα προϊόντα που προσέφεραν ήταν υψηλής ποιότητας και προδιαγραφών. Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος του προβλήματος, οι εκπτώσεις, αναλόγως του προϊόντος, μπορούν να κυμαίνονται από 15 έως 70% επί του τιμοκαταλόγου ανάλογα με το προϊόν και τη σχέση επιχείρησης – αλυσίδας λιανικού εμπορίου. Οι εκπτώσεις αυτές δεν φθάνουν στις λιανικές τιμές, ώστε να μειώνονται και κατά συνέπεια να ωφελείται ο τελικός καταναλωτής.

Αντίθετα, κατά την περίοδο αυτή, πολυεθνικοί όμιλοι, με κυρίαρχη θέση στην παγκόσμια αγορά λιανικού εμπορίου, εκτόπισαν σταδιακά πολλές μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις, με άμεσο αποτέλεσμα σε ορισμένους κλάδους, όπως ο κλάδος των τροφίμων και των ποτών, ο αριθμός των ελληνικών συμφερόντων μικρομεσαίων επιχειρήσεων να έχει συρρικνωθεί σημαντικά.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, τρεις είναι οι βασικές παράμετροι που θα πρέπει να διέπουν το νέο πλαίσιο συνεργασίας βιομηχανίας και λιανικού εμπορίου:

α. Καθαρές – net τιμές

- Οι τιμές πώλησης των προϊόντων προς τις αλυσίδες λιανικού εμπορίου, όπως συνηθίζεται και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, να πραγματοποιούνται στην καθαρή – “net” τιμή ή διαφορετικά στην τιμή εισαγωγής, όπως γίνεται άλλωστε και στις συμφωνίες των private label, δηλαδή των προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας των S/M.
- Η «καθαρή τιμή» θα εφαρμόζεται ενιαία για όλο το χρόνο και προσφέρει το σημαντικό πλεονέκτημα, ότι ανά πάσα στιγμή, η επιχείρηση μπορεί να τεκμηριώσει τους συντελεστές κόστους και συνεπακόλουθα τα περιθώρια κέρδους της. Τα δε S/M και αυτά με τη σειρά τους θα είναι εύκολο να διαπιστωθεί από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τα δικά τους περιθώρια κέρδους και σε κάθε περίπτωση να αποφευχθεί οποιαδήποτε αισχροκέρδεια.

Οι εκπτώσεις επί του τζίρου ή άλλης μορφής απαλείφονται.

Άμεσο αποτέλεσμα της «καθαρής τιμής» θα είναι η κατακόρυφη πτώση των τιμών των προμηθευτών.

β. Ανώτατο κατώφλι λοιπών παροχών

- Οι λοιπές παροχές, που αφορούν κατά κύριο λόγο σε προβολές, προωθήσεις, παρεχόμενες υπηρεσίες, στοχοθέτηση, κλπ. θα πρέπει να προσδιορίζονται σε συγκεκριμένο ανώτατο ποσοστό επί του καθαρού τζίρου του προμηθευτή, και να εμφανίζονται στο τιμολόγιο.

- Το ποσοστό αυτό θα μπορούσε να ποικίλλει ανά κατηγορία προϊόντων και το ύψος του να προσδιοριστεί μετά από συγκεκριμένες διαβουλεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων.

γ. Χρόνος πιστώσεων

- Η μέχρι σήμερα πρακτική που ακολουθείται από τις αλυσίδες λιανικού εμπορίου που εκμεταλλεύονται τη δεσπόζουσα θέση τους στην αγορά, δημιουργεί ανεξέλεγκτες καταστάσεις με μεταχρονολογημένες επιταγές, που μπορούν να φθάνουν έως και τους 10 μήνες. Το χρηματοοικονομικό κόστος της πρακτικής αυτής επιβαρύνει κατ' αποκλειστικότητα τις μεταποιητικές επιχειρήσεις.
- Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν θεσπιστεί συγκεκριμένοι κανόνες, που ορίζουν τα χρονικά περιθώρια πληρωμών, ανάλογα με την κατηγορία του προϊόντος. Ένα τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στη χώρα μας.

Επιπρόσθετα, η πρακτική αυτή σε συνδυασμό με την τρέχουσα πολιτική των τραπεζών που θεσπίζουν ολοένα και αυστηρότερα κριτήρια δανειοδότησης, μεταφέρει με βεβαιότητα το βάρος της πίστωσης στις παραγωγικές επιχειρήσεις.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) στο πλαίσιο της διευθέτησης του προβλήματος των καθυστερημένων πληρωμών έχει εκδώσει την Οδηγία 2000/35/ΕΚ, η οποία στη χώρα μας εναρμονίστηκε με το ΠΔ 166/2003, μόνον όμως σε ότι αφορά τις καθυστερημένες πληρωμές του δημόσιου τομέα, χωρίς δηλαδή να υπεισέρχεται στις συναλλαγές μεταξύ ιδιωτών.

Σε συνέχεια της έκδοσης της παραπάνω οδηγίας, το πρόβλημα των καθυστερημένων πληρωμών έχει αντιμετωπισθεί συνολικά, και εν τέλει επιλυθεί, από αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) όπως για παράδειγμα η Γαλλία.

Σύμφωνα με το νόμο για τον εκσυγχρονισμό της γαλλικής οικονομίας (Loi pour la Modernisation de l' Economie – LME), που τέθηκε σε ισχύ από 01.01.2009, ορίστηκαν οι 45 ημέρες από τη λήξη του μήνα που εκδόθηκε το τιμολόγιο ή οι 60 ημέρες από την έκδοση του τιμολογίου, ως ανώτατο χρονικό σημείο για την εξόφληση των οφειλών οποιονδήποτε συναλλαγών για προϊόντα και υπηρεσίες μεταξύ ιδιωτών.

Ο παραπάνω νόμος ισχύει ακόμα και όταν Γάλλος πολίτης συναλλάσσεται με ξένο υπήκοο, αναγκάζοντας τον πρώτο να εξοφλήσει μέσα στα ως άνω περιθώρια και υποχρεώνοντάς τον να απαιτήσει από το συμβαλλόμενο μέρος να εξοφλήσει μέσα στα ίδια περιθώρια.

Είναι φανερό ότι λύσεις υπάρχουν και για το λόγο αυτό θα πρέπει να ληφθούν αντίστοιχες αποφάσεις και στη χώρα μας, με τις οποίες θα επιλυεται το πρόβλημα που δημιουργείται στην αγορά από τις καθυστερημένες πληρωμές και τις μεταχρονολογημένες επιταγές.

Είναι βέβαιο ότι η λήψη των σχετικών αποφάσεων, αφενός θα ενισχύσει τη ρευστότητα στην αγορά, αλλά, το κυριότερο, θα βοηθήσει στην εύρυθμη λειτουργία της.

Σε κάθε περίπτωση, η ιδιαιτερότητα της χώρας μας που αφορά στο πλήθος και στα τεράστια ποσά που διακινούνται μέσω επιταγών θα πρέπει να εφαρμοσθεί σε βάθος ενός ή δύο ετών για την εξομάλυνση και αντιμετώπιση της ισχύουσας στρεβλής κατάστασης στην ελληνική αγορά.

Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, προτείνονται τα ακόλουθα ζητήματα που αφορούν τον επαρκή έλεγχο της αγοράς:

- Εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας που αφορά στα τρόφιμα και ποτά με την αντίστοιχη ευρωπαϊκή, με ταυτόχρονη επικαιροποίηση της εθνικής νομοθεσίας και κατάργηση απαξιωμένων νόμων και διατάξεων που πρακτικά δεν εφαρμόζονται.
- Μείωση του ειδικού φόρου οινόπνευματος, ούτως ώστε τα προϊόντα της ποιοποίησης να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικά τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.
- Απονομή συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων για το θέμα του ελέγχου της αγοράς στον Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ).

Θεσμοθέτηση προγραμμάτων και κινήτρων για την υποβοήθηση της αναδιάρθρωσης και για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων και ποτών

1. Πρόγραμμα «Καινοτόμες Τεχνολογίες στον κλάδο Τροφίμων και Ποτών», για:
 - την υποστήριξη της ανάπτυξης νέων – καινοτόμων τροφίμων και ποτών από τις εγχώριες επιχειρήσεις και την υποβοήθησή τους στην ανάπτυξη καινοτομικών δραστηριοτήτων, ούτως ώστε να επιτευχθεί διαφοροποίηση των προϊόντων του κλάδου, να ικανοποιηθούν έτσι οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες του καταναλωτή, αλλά κυρίως, να δημιουργηθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την πώληση των καινοτόμων τροφίμων και ποτών στις νέες αγορές,
 - την υλοποίηση δράσεων μεταφοράς τεχνολογίας και τεχνογνωσίας, για θέματα όπως: η βιοτεχνολογία, η νανοτεχνολογία, τα λειτουργικά τρόφιμα και ποτά, η συσκευασία κλπ.
2. Πρόγραμμα «Εκσυγχρονιστείτε και Δικτυωθείτε», για:
 - τον εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού των παραγωγικών μονάδων των επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων και ποτών,
 - την ανάπτυξη συνεργασιών και δικτύων μεταξύ των επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ των επιχειρήσεων και με τους προμηθευτές πρώτων υλών, καθώς και με τα δίκτυα διανομής
3. Πρόγραμμα «Υποδομές – Περιβάλλον – Ενέργεια», για:
 - τη χρήση «καθαρής» ενέργειας,
 - τη διαχείριση των αποβλήτων,
 - την ανακύκλωση υλών, υλικών και συσκευασιών,
 - τη μείωση της κατανάλωσης νερού, και,
 - την εισαγωγή συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας
4. Δημιουργία του «BAF» cluster (bio - agro food) στον τομέα των τροφίμων και ποτών στη Θεσσαλονίκη, όπως αυτό έχει υποβληθεί από το «Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης» ΕΚΕΤΑ προς τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΤ)
5. Παροχή φορολογικών κινήτρων για τη συγχώνευση ομοειδών επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων και ποτών, ούτως ώστε να δημιουργηθούν επιχειρήσεις μεγαλύτερου μεγέθους και να δημιουργηθούν έτσι οικονομίες κλίμακας

Ενίσχυση της διεθνοποίησης και της εξωστρέφειας

Σχεδιασμός και υλοποίηση τριετούς προγράμματος για τη δημιουργία εθνικού “brand name” στις διεθνείς αγορές, μέσω της υλοποίησης:

- Στοχευμένης καμπάνιας προώθησης των ελληνικών προϊόντων,
- Δράσεων άσκησης πολιτικής πίεσης,
- Στρατηγικής καμπάνιας δημοσίων σχέσεων, μεταξύ των διαμορφωτών γνώμης για τα προϊόντα του κλάδου στις ξένες αγορές,
- Συνέχισης του προγράμματος «Κέρασμα», του Οργανισμού Προώθησης Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ)

- Υλοποίησης διεθνούς στρατηγικής προώθησης συγκεκριμένων ή/και παραδοσιακών ελληνικών προϊόντων, (π.χ. φέτα, λάδι, ελιές, κρασί, ούζο, τσίπουρο, κλπ)
- Θεσμοθέτησης προγραμμάτων ενίσχυσης της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων και ποτών, κατά το πρότυπο ανταγωνιστριών χωρών της Ελλάδας, όπως η Τουρκία, η Ισπανία, η Αίγυπτος, η Ιταλία κλπ
- Χρηματοδότησης εκδηλώσεων φορέων του εξωτερικού με υψηλό κύρος, μέσω των οποίων μπορούν να προωθηθούν τα ελληνικά τρόφιμα και ποτά σε αγορές του εξωτερικού. Τέτοιοι φορείς μπορούν να είναι: το Culinary Institute of America (ICA), το International Association of Culinary Professionals (IACP), κλπ
- Λειτουργίας ιστοσελίδων και με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων επικοινωνίας και προβολής, όπως το You Tube και το Twitter, για την προώθηση των ελληνικών τροφίμων και ποτών στο εξωτερικό και για την άμεση και απευθείας πληροφόρηση του καταναλωτή για συγκεκριμένα προϊόντα
- Χρηματοδότησης μηχανών αναζήτησης στο διαδίκτυο, όπως Google, Yahoo, κλπ, ούτως ώστε να βελτιωθούν τα αποτελέσματα αναζήτησης για τα ελληνικά τρόφιμα και ποτά από καταναλωτές και επιχειρήσεις του εξωτερικού
- Καταχωρήσεων και διαφημίσεων σε δημοφιλείς ιστοτόπους που είναι σχετικοί με τα τρόφιμα και τα ποτά

Βελτίωση της σύνδεσης της πρωτογενούς παραγωγής με τη μεταποίηση

1. Συμφωνία σε συγκεκριμένη στρατηγική για τη γεωργική παραγωγή στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Στήριξη της ελληνικής παραγωγής γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, αφού είναι γνωστό πως ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της Ελληνικής Βιομηχανίας τροφίμων και ποτών στηρίζεται στα εγχωρίως παραγόμενα αγροτικά προϊόντα.

Η αγροτική παραγωγή στη χώρα μας, στο πλαίσιο της σύνδεσής της με τη μεταποιητική βιομηχανία, θα πρέπει να κατευθυνθεί στα ακόλουθα:

- στην παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας,
 - στην παραγωγή βάσει συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης και πλήρους ιχνηλασιμότητας,
 - σε στοχευμένες καλλιέργειες για εξειδικευμένες χρήσεις, και,
 - στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων τα οποία να καλύπτουν τις βασικές απαιτήσεις και της βιομηχανίας, αλλά και των τελικών χρηστών – καταναλωτών.
3. Παροχή κινήτρων για τη δημιουργία μεγαλύτερων κλήρων στην αγροτική παραγωγή.
 4. Αύξηση της υποστήριξης για τις βιολογικές καλλιέργειες τροφίμων – απαραίτητη προϋπόθεση ενίσχυσης είναι η πιστοποίηση των βιολογικών καλλιεργειών.
 5. Ενίσχυση της πιστοποιημένης αγροτικής παραγωγής και της συμβολαιακής γεωργίας.
 6. Επαναδιαπραγμάτευση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (ΚΟΑ).

4^η προσυεδριακή συνάντηση εργασίας
«Λοιποί Κλάδοι της Μεταποίησης, Κατασκευές, Πληροφορική»

Ημερομηνία διεξαγωγής
Δευτέρα 2 Νοεμβρίου 2009

Πρόεδρος

Βασίλειος Τακάς

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, THERMI A.E.

Παρεμβάσεις

Κλάδος Μετάλλου

Αθανάσιος Σαββάκης

Διευθύνων Σύμβουλος, NATIONAL CAN HELLAS A.E.

Κλάδος Πλαστικών

Δημήτριος Παζάρας

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, KAPINA ABEE

Κλάδος Χαρτιού

Κυριάκος Οικονόμου

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ΜΕΛ Α.Ε.

Κλάδος Χημικών

Γεώργιος Ζαγκλιβερινός

Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

Κλάδος Κατασκευών

Ευστράτιος Σιμόπουλος

Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ΔΙΑΣΤΑΣΗ Α.Ε.

Κλάδος Πληροφορικής

Αναστάσιος Τζήκας

Πρόεδρος, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος (ΣΕΠΒΕ)

Χαράλαμπος Παπαδόπουλος

Διευθυντής Business Centre, Δίκτυο Τραπεζικής Επιχειρήσεων, Eurobank EFG

Συμμετέχοντες

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
1	ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΣΕΒ
2	ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	EUROBANK EFG
3	ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ
4	ΒΑΜΒΑΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	HELLAS CAN
5	ΒΑΣΙΛΑ ΑΝΝΑ	ΣΕΒ
6	ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΚΑΡΙΝΑ ΑΒΕΕ
7	ΓΕΡΟΥ ΜΙΧΑΗΛ	ΠΟΛΥΕΚΟ ΒΙΟΜ.ΔΙΑΧ.&ΑΞΙΟΠ.ΑΠΟΒΛ.
8	ΓΚΑΤΖΑΜΑΝΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	PROTECTA ΑΕΒΕ
9	ΓΡΑΒΟΥΝΙΩΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
10	ΔΑΥΔΙΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ	RANDSTAD ΑΕ
11	ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ENTERSOFT ΑΕ
12	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
13	ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗ ΜΑΝΤΥ	ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗ Μ.ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΒΙΟΜ.ΓΡΑΦ.ΤΕΧΝ.
14	ΔΟΥΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΔΟΥΚΑΣ
15	ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	INTERFORM ΑΕ
16	ΚΑΖΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ	ALICO
17	ΚΑΛΛΙΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	DORAL ΑΒΕΕ
18	ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ ΝΙΚΟΣ	NOISIS ΣΥΜΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕ
19	ΚΑΣΤΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΚΗΣ	ALFA-ΑΘ.ΚΟΥΚΟΥΤΑΡΗΣ ΑΕΒΕ
20	ΚΑΤΣΑΝΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	SIEMENS
21	ΚΙΟΥΠΕΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	MEVACO ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ
22	ΚΙΡΠΙΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	LAMAPLAST-Δ.ΛΑΓΟΣ-Α.ΜΑΝΔΑΛΤΣΗΣ ΑΕΒΕ
23	ΛΕΣΤΟΣ ΝΙΚΟΣ	ΗΦΑΙΣΤΟΣ ΛΕΒΗΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΑΕ
24	ΛΙΟΤΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ	ΑΤΛΑΝΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΕ
25	ΜΥΛΩΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΑΛΟΥΜΥΛ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΑΕ
26	ΝΑΛΜΠΑΝΗΣ ΕΥΘΥΜΗΣ	ΜΕΛ-ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΑΡΤΟΥ ΑΕ
27	ΝΤΑΝΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
28	ΠΑΖΑΡΑ ΕΡΑΤΩ	ΚΑΡΙΝΑ ΑΒΕΕ
29	ΠΑΖΑΡΑΣ ΝΙΚΟΣ	ΚΑΡΙΝΑ ΑΒΕΕ
30	ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΑΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
31	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΙΜΩΝ	EUROBANK EFG

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
32	ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ ΠΕΤΡΟΣ	ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ
33	ΠΑΣΣΑΛΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ	SIEMENS
34	ΠΑΤΕΛΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΚΕ
35	ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ
36	ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΑΒΡΑΑΜ	GU HELLAS
37	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΔΗΣ ΘΟΔΩΡΟΣ	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΔΗΣ Β.Θ.
38	ΠΟΤΟΝΑΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ	Κ.ΚΑΡΛΑΝΙΣ
39	ΡΑΠΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	HELEXPO
40	ΡΗΓΑ ΚΥΡΙΑΚΗ	RANDSTAD ΑΕ
41	ΣΤΑΘΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΛΙΜΠΕΡΗΣ	ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ
42	ΤΑΝΤΑΝΟΖΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	EUROBANK EFG
43	ΤΑΥΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
44	ΤΖΙΜΠΙΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ADECCO HR
45	ΤΟΥΡΠΑΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	EUROBANK EFG
46	ΤΣΑΚΙΡΗΣ ΣΤΑΘΗΣ	ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
47	ΤΣΑΚΝΗΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ	EPSILON NET ΑΕ
48	ΤΣΑΡΟΥΧΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ	
49	ΦΑΛΛΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	ΠΟΛΟΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
50	ΧΑΖΙΡΤΖΟΓΛΟΥ ΑΝΝΕΖΑ	EUROBANK EFG
51	ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ Κ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
52	ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΙΛΙΑ	RANDSTAD ΑΕ

Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής

Κλάδος Μετάλλου

Βασικά ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά για τον κλάδο

- Ο κλάδος βασικών μετάλλων αποτελεί από τους πλέον εξωστρεφείς κλάδους της ελληνικής οικονομίας, εξάγοντας περίπου το 1/2 της παραγωγής. Έτσι, ενώ συνεισφέρει μόλις το 0,5% του ΑΕΠ, καλύπτει το 15% των εξαγωγών σε αγαθά.
- Το διάστημα μεταξύ του Μαρτίου 2008 και του Μαρτίου 2009 οι διεθνείς τιμές μετάλλων σημείωσαν μείωση κατά μέσο όρο 60% ενώ στους επόμενους μήνες ανέκαμψαν κατά 30%.
- Βασικό μειονέκτημα του κλάδου είναι η χαμηλή δυνατότητα αντιστάθμισης της επίδρασης των μεταβολών των τιμών στα περιθώρια κέρδους. Το μειονέκτημα αυτό σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι κύριες πηγές ζήτησης, δηλαδή οι κατασκευές και η μεταποίηση, διανύουν περίοδο σημαντικών ανακατατάξεων δημιουργούν επιπλέον προβλήματα.
- Αποτέλεσμα των εξελίξεων αυτών είναι η συρρίκνωση του κύκλου εργασιών του κλάδου (με βάση τα στοιχεία των εισηγμένων εταιριών) κατά 32% το πρώτο εξάμηνο του 2009 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2008 ενώ τα λειτουργικά περιθώρια συρρικνώθηκαν κατά 65% την ίδια περίοδο.
- Υπάρχει σημαντική ανομοιογένεια μεταξύ των παραγόντων που επιδρούν στα παραγόμενα προϊόντα του κλάδου, π.χ. οι επιχειρήσεις χάλυβα / σιδήρου εισάγουν τις Α΄ ύλες, και επομένως είναι σημαντικά πιο εκτεθειμένες σε σχέση με τις επιχειρήσεις αλουμινίου, οι οποίες χρησιμοποιούν εγχώριες Α΄ ύλες.
- Νέα δεδομένα θέτει η ταχεία ανάπτυξη χωρών όπως η Κίνα, η Ρωσία, η Βραζιλία και η Ινδία, οι οποίες συνδυασμένα είναι της τάξης του 80% για σιδηρούχα μέταλλα και 65% συνολικά.

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου

1. Θέσπιση προδιαγραφών για τα εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα, με στόχο την προστασία τους από τον αθέμιτο ανταγωνισμό από προϊόντα τρίτων χωρών. Υιοθέτηση από το κράτος προδιαγραφών για παραγωγή προϊόντων που προέρχονται και αφορούν π.χ. την κατασκευή μεγάλων τεχνικών έργων στην Ελλάδα και στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
2. Δημιουργία εργαστηρίων πιστοποίησης των προδιαγραφών των εγχωρίως παραγομένων προϊόντων, με την ενίσχυση και εποπτεία της πολιτείας.
3. Θεσμοθέτηση φορολογικών κινήτρων για εξαγορές και συγχωνεύσεις επιχειρήσεων, ούτως ώστε να αυξηθεί το μέσο μέγεθος των επιχειρήσεων και να επιτευχθούν με τον τρόπο αυτό οικονομίες κλίμακας.
4. Δημιουργία προγραμμάτων για την υλοποίηση επενδύσεων σε σύγχρονη τεχνολογία και για την εξοικονόμηση ενέργειας, με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας, της γενικότερης αποδοτικότητας των επιχειρήσεων και, εν τέλει τη μείωση του κόστους παραγωγής.

Κλάδος Πλαστικών

Βασικά ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά για τον κλάδο

- Ο κλάδος των πλαστικών είναι ένας από τους πλέον αναπτυσσόμενους στην ευρωπαϊκή αγορά τα τελευταία χρόνια. Ο κλάδος της συσκευασίας κατέλαβε την πρώτη θέση στη συνολική κατανάλωση πλαστικού (37%) στην Ευρώπη, ακολουθούμενος από τις «Άλλες

χρήσεις» (28%) και η κατανάλωση πλαστικού από τον κλάδο των οικοδομών και κατασκευών (σωλήνες, μονώσεις κ.λ.π.), κάλυψε το 21% της συνολικής κατανάλωσης.

- Στην Ελλάδα, ο κλάδος πλαστικού, περιλαμβάνει κυρίως επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων πλαστικής συσκευασίας και πλαστικών σωλήνων, ενώ ο αριθμός των εισαγωγικών επιχειρήσεων είναι περιορισμένος.
- Η ζήτηση στα πλαστικά προϊόντα συνδέεται άμεσα με την πορεία διαφορετικών κλάδων και δραστηριοτήτων της οικονομίας, όπως είναι αυτός των κατασκευών και του αγροτικού τομέα, για τους σωλήνες αλλά και όλης της μεταποίησης στο σύνολό της, μιας και το μεγαλύτερο μέρος του πλαστικού προορίζεται για την συσκευασία όλων των προϊόντων της μεταποίησης.
- Οι πωλήσεις πλαστικών προϊόντων συσκευασίας και σωλήνων για το έτος 2007 φθάνουν το 1,39 δις ευρώ καταγράφοντας αύξηση κατά 7,8% σε σχέση με το 2006 και 21,8% αύξηση σε σχέση με τις πωλήσεις του 2005. Σύμφωνα με τις ισχύουσες συνθήκες και τάσεις η συνολική εγχώρια αγορά (κατανάλωση σε ποσότητα) των πλαστικών, θα παρουσιάσει μείωση κατά την διετία 2009-2010 επηρεαζόμενη αρνητικά από την παγκόσμια οικονομική ύφεση που έχει επιπτώσεις και στη χώρα.
- Η μέση ποσότητα παραγωγής πλαστικών σωλήνων που κατευθύνθηκε στο εξωτερικό, την τελευταία τετραετία ήταν στο 15% περίπου. Το 2008 ο όγκος των εξαγωγών εκτιμάται σε 93 χιλ. τόνους.
- Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί σημαντική παράμετρο στην παραγωγική αλυσίδα του πλαστικού, κάτι που εκφράζεται και με τις Κοινοτικές Οδηγίες. Ένας άλλος τομέας πολύ σημαντικός, είναι η θέσπιση κοινών Ευρωπαϊκών Προτύπων, ώστε όλα τα υλικά που διακινούνται μεταξύ των χωρών μελών της Ένωσης να έχουν ένα κοινό πιστοποιητικό συμμόρφωσης με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα.
- Σημαντικές προκλήσεις για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων του κλάδου είναι: (α) οι τιμές των υλών, (β) σημαντικές απαιτήσεις σε κεφάλαια για την ανάπτυξη δράσεων διεθνοποίησης, (γ) έντονος ανταγωνισμός, (δ) υψηλό κόστος μεταφοράς, (ε) αυξανόμενη διείσδυση προϊόντων από χώρες χαμηλού κόστους, (στ) αθέμιτος ανταγωνισμός.

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου

1. Εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το Κοινοτικό Δίκαιο, για την παραγωγή προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον.
2. Ενεργοποίηση των εθνικών οργανισμών ή φορέων για τον έλεγχο και διαχείριση των αποβλήτων, των συσκευασιών, την ανακύκλωση των παραπροϊόντων κ.τ.λ., που δημιουργήθηκαν βάσει της Κοινοτικής Οδηγίας 94/62/ΕΚ.
3. Υιοθέτηση των κοινών προδιαγραφών ποιότητας και πιστοποίησης προϊόντων για τη διακίνηση και εμπορία που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
4. Θεσμοθέτηση κινήτρων και προγραμμάτων για τη δημιουργία και στελέχωση τμημάτων έρευνας και ανάπτυξης από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις του κλάδου.
5. Δημιουργία φορέων πιστοποίησης όλων των εγχωρίως παραγόμενων προϊόντων, τα οποία θα πληρούν οπωσδήποτε τα οριζόμενα στην κοινοτική νομοθεσία.
6. Υιοθέτηση αυστηρών προδιαγραφών ποιότητας και απαραίτητη πιστοποίηση των προϊόντων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στις προμήθειες του δημοσίου.
7. Δημιουργία μηχανισμών ελέγχου της αγοράς για την εξάλειψη φαινομένων αθέμιτου ανταγωνισμού, λόγω της κυκλοφορίας προϊόντων με παραπλανητική σήμανση.
8. Θεσμοθέτηση συγκεκριμένου χρόνου πληρωμής όλων των προμηθευτών του δημοσίου, με την ολοκλήρωση της προμήθειας.
9. Δημιουργία cluster μεταξύ επιχειρήσεων πλαστικού και μηχανουργείων κατασκευής καλουπιών κατά το πρότυπο της Πορτογαλίας.

10. Δημιουργία εργαστηρίων πιστοποίησης προϊόντων και απονομής ειδικών σημάτων συμμόρφωσης που αφορούν προϊόντα από πλαστικό.

Κλάδος Χαρτιού

Βασικά ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά για τον κλάδο

- Η απελευθέρωση του εμπορίου κατά τις τελευταίες δεκαετίες σε συνδυασμό με τις τεράστιες κεφαλαιουχικές δαπάνες που απαιτούνται για την παραγωγή του, καθώς και ο έντονος ανταγωνισμός από παγκόσμιους κολοσσούς, οδήγησε τον κλάδο σε υποτονικότητα, με ελάχιστες εξαιρέσεις. Στην Ελλάδα δεν παράγεται πλέον χαρτί γραφής ή εφημερίδας, ενώ η παραγωγή χαρτιού υγείας και βιομηχανικής συσκευασίας (χαρτοκιβωτίου) συρρικνώνεται.
- Εξαίρεση αποτελεί το ανακυκλωμένο χαρτόνι εκτυπώσεων, και αυτό όσον αφορά στην πρωτογενή παραγωγή του, καθώς διαπιστώνεται πως ο μεγαλύτερος αριθμός των εταιρειών επεξεργασίας (κυτιοποιία, τυπογραφεία) χαρακτηρίζονται από εσωστρέφεια.
- Σημαντική είναι η επίδραση παραγόντων, όπως της ισοτιμίας ευρώ - δολαρίου, καθώς και η άνιση αντιμετώπιση προϊόντων και υπηρεσιών με τρίτες χώρες με την επιβολή δασμών, οι οποίοι περιορίζουν την δυνατότητα εξωστρεφούς ανάπτυξης.
- Από την άλλη, το κύριο χαρακτηριστικό των εγχώριων επιχειρήσεων είναι το μικρό μέγεθος, με περιορισμένες δυνατότητες αντίστοιχα για την υλοποίηση επενδύσεων που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξή τους.
- Απόρροια αυτού είναι το γεγονός ότι η όποια εξέλιξη στον κλάδο αναμένεται μάλλον από τους πρωτογενείς προμηθευτές (push) παρά προκαλείται από τους χρήστες (pull).
- Ευκαιρία για κατά τόπους ανάπτυξη βιομηχανικών μονάδων δίνουν τα χαρτιά ατομικής φροντίδας (υγείας) λόγω του μεγάλου όγκου και του χαμηλού βάρους που καθιστά τη μεταφορά τους από μεγάλες αποστάσεις, και άρα την εισαγωγή τους, ασύμφορη και το ανακυκλωμένο χαρτόνι συσκευασίας.

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου

1. Δημιουργία νομοθετικού πλαισίου και μηχανισμών ελέγχου της αγοράς, για την προστασία των εγχωρίως παραγομένων προϊόντων από ομοειδή που έχουν προέλευση τρίτες χώρες και αμφίβολες προδιαγραφές.
2. Θέσπιση προδιαγραφών για τα προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες.
3. Επιδότηση του κόστους ενέργειας των επιχειρήσεων, μέσω της έκπτωσης στο τιμολόγιο της ΔΕΗ ή/και στην τιμή του μαζούτ και του πετρελαίου, ή / και επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής στα πλαίσια της αγοράς και πάντως όχι λιγότερο από 120 ημέρες, με εγγυοδοσία του Ελληνικού δημοσίου, έως τη λήξη της κρίσης, για τις εταιρείες υψηλής τάσεις, οι οποίες και απασχολούν μεγάλο αριθμό εργαζομένων.
4. Επιβολή δασμών dumping από την ΕΕ για προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες, όπως η Τουρκία.
5. Απελευθέρωση των ναύλων προς τις εξόδους της χώρας κατά την εξαγωγή. Συγκεκριμένα, να αρθεί η επιβληθείσα διατίμηση αναφορικά με το κόστος μεταφοράς από τον φορτωτή – εξαγωγέα προς τα λιμάνια της χώρας, το οποίο προστίθεται στο ήδη αυξημένο κόστος τόσο εντός των λιμένων όσο και κατά τον εκτελωνισμό.
6. Επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών σε μεταποιητικές βιομηχανίες για το νεοπροσληφθέν προσωπικό, τουλάχιστον για το χρονικό διάστημα της εκπαίδευσής του, το οποίο δε θα πρέπει να υπολείπεται των 12 μηνών.
7. Δημιουργία cluster επιχειρήσεων του κλάδου του χαρτιού, κατά το πρότυπο του cluster "Corallia".

8. Επιδότηση – άμεση και έμμεση – των εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων κατά το πρότυπο της Τουρκίας, τουλάχιστον μέχρι να επανέλθει η ισοτιμία ευρώ – δολαρίου στο 1:1.
9. Να επανεξεταστούν οι όροι και η λειτουργία του Ο.Α.Ε.Π.
10. Σύνδεση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των ΑΕΙ της χώρας με τις ανάγκες των μεταποιητικών επιχειρήσεων.
11. Τριετής ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών των επιχειρήσεων έως τη λήξη της οικονομικής κρίσης.

Κλάδος Χημικών

Βασικά ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά για τον κλάδο

- Η Χημική Βιομηχανία παράγει το 15-20% του ΑΕΠ των ανεπτυγμένων χωρών.
- Η παρούσα οικονομική κρίση έχει πλήξει και την Χημική βιομηχανία με συνέπεια όλοι οι σχετικοί δείκτες να διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα (περιθώριο κέρδους, τζίρος – πωλήσεις κ.α.).
- Τα κύρια χαρακτηριστικά της Ελληνικής Χημικής Βιομηχανίας είναι: (α) οι επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται ως μικρές – μεσαίες βάσει των διεθνώς κρατούντων, (β) αποτελείται από μικρό αριθμό μη καθετοποιημένων μονάδων, γεγονός που αντανακλά την περιστασιακή α της ανάπτυξη και την παντελή έλλειψη δομικού προγραμματισμού της ανάπτυξη και την παντελή έλλειψη δομικού προγραμματισμού.
- Η λειτουργία της Χημικής Βιομηχανίας επηρεάζεται σημαντικά από την περιπλοκότητα της Ευρωπαϊκής και Εθνικής Νομοθεσίας.
- Η αύξηση των εισαγωγών από Τρίτες Χώρες, πέρα από τις παραδοσιακές αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως λόγω ανταγωνιστικών τιμών και δευτερευόντως λόγω ποιότητας, μεγεθύνει τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα.

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου

1. Δημιουργία κανόνων χωροθέτησης μεταποιητικών επιχειρήσεων.
2. Επιχορήγηση των επιχειρήσεων του κλάδου χημικών ούτως ώστε να είναι σε θέση να αντεπεξέλθουν στο κόστος εφαρμογής και διαχείρισης που προκύπτουν από την επιβολή μέτρων όπως η βιώσιμη ανάπτυξη και η σωστή εφαρμογή του κανονισμού REACH.

Κλάδος Πληροφορικής

Βασικά ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά για τον κλάδο

- Στην Ελλάδα υπάρχει αξιόλογο δυναμικό προσανατολισμένο στις Νέες Τεχνολογίες. Δραστηριοποιούνται τόσο μεγάλες επιχειρήσεις, όσο και αρκετές ΜΜΕ, οι οποίες παίζουν σημαντικό ρόλο στις περιφερειακές οικονομίες. Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται περισσότερες από 2.000 επιχειρήσεις, οι οποίες απασχολούν περισσότερους από 70.000 εργαζομένους. Επίσης, ο κλάδος χαρακτηρίζεται ως νέος, καθώς η μέση ηλικία των επιχειρήσεων είναι μικρή σε σχέση με άλλους κλάδους της μεταποίησης.
- Το εμπορικό ισοζύγιο των προϊόντων ΤΠΕ είναι ελλειμματικό. Ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός κυριαρχεί στον όγκο του συνολικού εμπορίου ΤΠΕ. Οι μισές περίπου εξαγωγές (45,5%) αφορούν σε ηλεκτρονικά εξαρτήματα, ενώ η επόμενη «κυρίαρχη» κατηγορία είναι ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός με 20,7%. Συνολικά, η συμβολή του κλάδου ΤΠΕ στο εξωτερικό εμπόριο της χώρας είναι περιορισμένη (περίπου 5% των εξαγωγών).

- Η ζήτηση για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του κλάδου των ΤΠΕ παρέμενε σε ικανοποιητικά επίπεδα τα 2 προηγούμενα έτη, αλλά επιβραδύνθηκε άμεσα από την σοβαρή οικονομική κρίση.
- Οι επιχειρήσεις του κλάδου επιδεικνύουν σημαντική ικανότητα προσαρμογής στα νέα δεδομένα, καθώς οι περισσότερες διαρθρωτικές αλλαγές πραγματοποιούνται στην πλευρά της προσφοράς.
- Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, βασική τάση αποτελούν οι ενοποιημένες υπηρεσίες και η σύγκλιση πληροφορικής και επικοινωνιών, ενώ σταδιακά η αγορά απεξαρτάται από το δημόσιο, και στρέφεται σε νέες αγορές για την ανάπτυξή της.
- Οι υποδομές στον τομέα ΤΠΕ στην περιοχή είναι σημαντικές, και σχετίζονται άμεσα με την μόχλευση της περιφερειακής ικανότητας για καινοτομία. Παρόλα αυτά, η υποχώρηση της Infosystem επιδρά αρνητικά στο προφίλ του κλάδου ΤΠΕ της ευρύτερης περιοχής.

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου

1. Επιτάχυνση των διαδικασιών προκήρυξης έργων και προμηθειών πληροφορικής του δημοσίου τομέα εκτός κέντρου, για την υποστήριξη των επιχειρήσεων πληροφορικής με έδρα την ελληνική περιφέρεια.
2. Συνέχιση και ολοκλήρωση επενδύσεων σε ευρυζωνικές υποδομές, για την υποβοήθηση της χρήσης του internet από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις και για τη γενικότερη διευκόλυνση της λειτουργίας των επιχειρήσεων.
3. Δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος προμηθειών από τη Δημόσια Διοίκηση.
4. Επιτάχυνση των διαδικασιών προκήρυξης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων που αφορούν τις επιχειρήσεις του κλάδου πληροφορικής και επικοινωνιών, για την υλοποίηση επενδύσεων από επιχειρήσεις του κλάδου.
5. Απλοποίηση των διαδικασιών εκδίκασης ενστάσεων σε διαγωνισμούς προμηθειών του δημοσίου, για την αποτροπή χρονικών καθυστερήσεων που σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να φθάνουν έως και τα επτά (7) χρόνια.
6. Δημιουργία στη Θεσσαλονίκη cluster των επιχειρήσεων πληροφορικής στο πρότυπο των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν για το cluster μικροηλεκτρονικής “Corallia”.
7. Παροχή φορολογικών κλπ κινήτρων προς τις μεταποιητικές επιχειρήσεις για δαπάνες που αφορούν την εισαγωγή και υιοθέτηση συστημάτων πληροφορικής.

Κλάδος Κατασκευών

Προτάσεις βιομηχανικής πολιτικής για την ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου

1. Επιχορήγηση της εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια, αλλά και στην υιοθέτηση και εφαρμογή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
2. Χρηματοδότηση διδακτορικών διατριβών στον τομέα της έρευνας για νέες τεχνολογίες και πράσινη ενέργεια, έτσι ώστε τα αποτελέσματά τους να αποτελέσουν μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για νέες επενδύσεις σ’ αυτούς τους τομείς.
3. Αύξηση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και υλοποίηση έργων στην περιφέρεια.
4. Επιτάχυνση των διαδικασιών απορρόφησης των κονδυλίων του ΕΣΠΑ.
5. Στήριξη της διεθνοποίησης και της διεθνούς παρουσίας ελληνικών κατασκευαστικών επιχειρήσεων, μέσω της έμπρακτης υποστήριξης από τους υπαλλήλους ΟΕΥ στις διάφορες χώρες.

5^η προσυεδριακή συνάντηση εργασίας
«Περιφερειακή Ανάπτυξη και Βιομηχανία: το Παρελθόν, το Παρόν και το Μέλλον»

Ημερομηνία διεξαγωγής
Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2009

Πρόεδρος
Βασίλειος Σκαρλάτος
Πρόεδρος, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ξάνθης «Ο ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

Εισηγητής
Τάκης Πολίτης
Γενικός Διευθυντής, Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE)

Παρεμβάσεις

1. **Συμεών Αλβανός**, Διευθυντής Business Centre, Δίκτυο Τραπεζικής Επιχειρήσεων, Eurobank EFG
2. **Αναστάσιος Σιδηρόπουλος**, Διευθυντής Προγραμμάτων, ANKO A.E.
3. **Επ. Καθ. Χρυσάφης Ιορδάνογλου**, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
4. **Ελευθέριος Καλταπανίδης**, Πρόεδρος, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης
5. **Δημήτρης Μπακατσέλος**, Πρόεδρος, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης (ΕΒΕΘ)
6. **Γεώργιος Νικολαΐδης**, Πρόεδρος, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βιοτεχνιών Ν. Ροδόπης
7. **Αθανάσιος Τζεβελέκης**, Πρόεδρος, Σύνδεσμος Βιομηχανιών Κιλκίς (ΣΒΙΚ)

Συμμετέχοντες

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
1	ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΡΟΔΟΠΗΣ
2	ΑΛΒΑΝΟΣ ΣΥΜΕΩΝ	EUROBANK EFG
3	ΑΜΠΑΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι. ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒΕ
4	ΑΞΥΛΙΘΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΕΒΕΘ
5	ΒΑΣΙΛΑ ΑΝΝΑ	ΣΕΒ
6	ΒΕΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΙΤΗΡΑ ΑΕ
7	ΒΙΚΕΛΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΒΙΚΕΛΙΔΗΣ
8	ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	ΕΒΕΘ
9	ΓΕΩΡΓΑΚΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ
10	ΓΚΛΑΒΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ	ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΤΜ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
11	ΓΚΟΥΤΖΙΚΑΣ ΚΥΜΩΝ	EUROBANK EFG
12	ΓΩΓΑΚΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ
13	ΔΑΥΙΔΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ	RANDSTAD ΑΕ
14	ΙΟΡΔΑΝΟΓΛΟΥ ΧΡΥΣΑΦΗΣ	ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
15	ΚΑΛΤΑΠΑΝΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜ. ΑΝ. ΜΑΚ/ΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
16	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	EUROBANK EFG
17	ΚΑΡΑΝΤΖΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΤΜ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
18	ΚΟΘΑΛΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΚΕΡΑΜΟΠΟΙΙΑ ΚΟΘΑΛΗ ΑΕ
19	ΚΟΣΜΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΜΕΛ ΑΕ
20	ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ	ΜΕΒΓΑΛ ΑΕ
21	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ ΣΕΜΕΛΗ	REICAP ΑΕ
22	ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ ΛΟΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
23	ΜΙΤΣΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ICAP GROUP ΑΕ
24	ΜΙΧΟΓΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΤΜ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
25	ΜΟΥΜΙΝΟΓΛΟΥ ΑΛΗ	ALSAMAR SA
26	ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΕΒΕΘ
27	ΜΠΑΤΕΚΑ ΜΑΡΙΑ	ΧΑΡΗΣ ΚΟΥΡΟΠΛΑΣΤΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ & ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
28	ΜΩΡΑΪΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	CROWN HELLAS CAN
29	ΝΙΚΑΣ ΗΛΙΑΣ	ΤΙΤΑΝ ΑΕ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ
30	ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟ.ΒΙΟΤ.Ν.ΡΟΔΟΠΗΣ
31	ΝΤΑΝΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΤΜ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
32	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΗΣ	EUROBANK EFG
33	ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	INTERREG (ΥΠΟΙΙΟ)
34	ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	PEC
35	ΠΑΤΕΛΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ	ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΚΚΕ
36	ΠΟΖΡΙΚΙΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΔΕΘ
37	ΠΟΛΙΤΗΣ ΤΑΚΗΣ	ΙΟΒΕ
38	ΠΟΡΦΥΡΙΑΔΗΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	EUROBANK EFG
39	ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ANKO ΑΕ
40	ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜ.ΞΑΝΘΗΣ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ
41	ΣΚΑΡΛΑΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	ΤΕΚΤΩΝ ΑΕ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ & ΑΔΡΑΝΩΝ
42	ΤΖΕΒΕΛΕΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΙΛΚΙΣ (ΣΒΙΚ)
43	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ ΡΟΥΛΑ	PLANET ΑΕ
44	ΤΣΙΛΟΓΛΟΥ ΠΕΤΡΟΣ	ΤΣΙΛΟΓΛΟΥ ΑΦΟΙ
45	ΧΑΣΙΡΤΖΟΓΛΟΥ ΑΝΕΖΑ	EUROBANK EFG

Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής

Διαπιστώσεις

1. Το μοντέλο που ακολούθησε η ελληνική οικονομία τις τελευταίες δύο δεκαετίες αποσύνδεσε τη μεταποίηση από τη γενικότερη αναπτυξιακή πολιτική, παρά το γεγονός ότι κατά τα προηγούμενα χρόνια η μεταποίηση ήταν αυτή που στήριξε την ανάπτυξη στην περιφέρεια και αποτελούσε στρατηγική προτεραιότητα για τη χώρα. Αυτό εν μέρει οφείλεται στο ότι η ανάπτυξη του κέντρου κατά βάσει – και εν αντιθέσει με την περιφέρεια – στηρίχθηκε στον τριτογενή τομέα.
2. Οι επιλογές της οικονομικής πολιτικής από το '90 και μετά είχαν ως αποτέλεσμα τη συγκέντρωση της οικονομικής δραστηριότητας στην Αττική και την αποδυνάμωση των περιφερειών. Η όξυνση των περιφερειακών ανισοτήτων γίνεται άμεσα εμφανής στην εξέλιξη των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών, κυρίως δε στη συγκέντρωση του παραγόμενου ΑΕΠ στην Αττική και τους όμορους νομούς και τη διεύρυνση της διαφοράς του κατά κεφαλήν ΑΕΠ στις περιφέρειες. Γίνεται δηλαδή σαφές ότι οι εφαρμοζόμενες πολιτικές δεν κατάφεραν να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις εκείνες που θα επέτρεπαν την αξιοποίηση του δυναμικού ανάπτυξης στις περιφέρειες.
3. Το πολιτικό κόστος για τη λήψη τολμηρών αποφάσεων στο πεδίο της ενίσχυσης των περιφερειών και της βιομηχανίας, λόγω παγιωμένων κοινωνικών αντιλήψεων, περιορίζει την αποτελεσματικότητα των μέτρων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται.
4. Το εγχώριο επιχειρηματικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται ως δυσμενές, γραφειοκρατικό και περίπλοκο, ενώ επιτείνεται για τους επιχειρηματίες της περιφέρειας, λόγω του συγκεντρωτικού χαρακτήρα του ελληνικού κράτους και της συγκέντρωσης φορέων / λειτουργιών στην Αθήνα. Το γεγονός αυτό επιβάλλει την τακτική μετάβαση του επιχειρηματία στην πρωτεύουσα και τη δημιουργία πρόσθετου κόστους για τις επιχειρήσεις της περιφέρειας.

Προτάσεις πολιτικής για την περιφερειακή ανάπτυξη

Άμεσα μέτρα

1. **Σύστημα εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου για δάνεια επιχειρήσεων:** κρίνεται απαραίτητη η έκδοση νέας Υπουργικής Απόφασης που θα επιτρέπει την υποβολή νέων, επικαιροποιημένων, σχεδίων επιχειρηματικής ανασυγκρότησης, προσαρμοσμένων στα δεδομένα της οικονομικής κρίσης που διέρχεται η χώρα. Τα σχέδια αυτά, που θα υποβληθούν είτε από επιχειρήσεις που έχουν ήδη υπαχθεί, είτε από νέες που επιθυμούν να υπαχθούν στις σχετικές υπουργικές αποφάσεις, θα τεθούν υπόψη του Συμβουλίου Αξιολόγησης – Διαχείρισης της εγγυητικής ευθύνης του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία θα επανασυγκροτηθεί και θα λειτουργήσει στα πλαίσια, που θα καθορίζει η ίδια η Υ.Α., λαμβάνοντας υπόψη τις παρούσες συνθήκες, με γνώμονα την ορθολογική οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να αναχρηματοδοτηθεί η πραγματική οικονομία, μέσω της μετατροπής του βραχυπρόθεσμου σε μακροπρόθεσμο δανεισμό.
2. **Ουσιαστικός έλεγχος της αγοράς.** Η απουσία ενός σαφούς πλαισίου λειτουργίας, ελέγχου και εποπτείας της αγοράς και η αδυναμία εφαρμογής του σε τοπικό επίπεδο (Δήμοι, Νομαρχίες, Περιφέρειες), αφήνει εκτεθειμένες τις εγχώριες επιχειρήσεις, ενώ οι επιχειρήσεις της Βόρειας Ελλάδας βρίσκονται σε δυσχερέστερη θέση, λόγω της γειννίας με περιοχές που στηρίζονται στο χαμηλό κόστος και μέσω των οποίων διακινούνται προϊόντα απομίμησης ή άνευ προδιαγραφών.
3. **Διατήρηση των υφιστάμενων αναπτυξιακών κινήτρων,** και ιδιαίτερα της επιδότησης του κόστους απασχόλησης σε παραμεθόριες περιοχές (12%). Ιδιαίτερα στην τρέχουσα

συγκυρία, με την επίδραση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης, είναι αναγκαία η καταβολή των κονδυλίων, παρελθόντων ετών, που εκκρεμούν.

4. **Ενίσχυση δράσεων εξωστρέφειας** με τις όμορες αγορές, με άμεση πρόσβαση για τις επιχειρήσεις της Βόρειας Ελλάδας: Βουλγαρία, Τουρκία, Ρουμανία. Για να επιτευχθεί αυτό απαιτείται - μεταξύ άλλων - ουσιαστική δραστηριοποίηση της οικονομικής διπλωματίας στις χώρες αυτές, ιδιαίτερα σε αγορές με σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης, π.χ. στην περιοχή της Κωνσταντινούπολης ή στον άξονα Σόφια – Βουκουρέστι.

Προτάσεις πολιτικής μεσο-μακροπρόθεσμου ορίζοντα

1. **Επανεξέταση της λειτουργίας του επενδυτικού νόμου** και άρση των εμποδίων για την ουσιαστική υλοποίηση περιφερειακών επενδύσεων που ο ίδιος θέτει (π.χ. το όριο των 2 εκ. τους ύψους της επένδυσης). Τα όρια αυτά θα πρέπει να αυξηθούν σε 5 εκατ. για τις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας και Ηπείρου και 10 εκατ. για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Επίσης, θα πρέπει να επανεξεταστούν τα κριτήρια αξιολόγησης με αύξηση της βαθμολογίας των εξαγωγικών επιχειρήσεων και της καινοτόμου παραγωγής προϊόντων. Παράλληλα, πρέπει να αποφεύγεται ο κατακερματισμός των επενδύσεων σε μικρά έργα τοπικού ενδιαφέροντος, γεγονός το οποίο περιορίζει το αναπτυξιακό αποτέλεσμα των επενδύσεων. Τέλος, το θέμα των πληρωμών προς τους δικαιούχους θα πρέπει να επιλυθεί δια του τραπεζικού συστήματος που θα αποπληρώνει τις επενδύσεις μέσω δανείων, οι τόκοι των οποίων θα βαρύνουν το ΠΔΕ ή τα κοινοτικά προγράμματα.
2. Προώθηση μιας **νέας σαφούς βιομηχανικής πολιτικής ως μέσου για την άσκηση περιφερειακής πολιτικής**. Η άσκηση εξειδικευμένης πολιτικής για την ενίσχυση της μεταποίησης αποκτά νόημα μέσα από την ενισχυμένη σημασία της μεταποίησης στην περιφέρεια. Σημειώνεται ότι στρατηγικός στόχος αυτής της πολιτικής δεν αποτελεί η εσαεί υποστήριξη της μεταποίησης, αλλά η διαμόρφωση εκείνων των παραγόντων που θα επιτρέπουν την αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξή της. Επιπλέον, απαιτείται η **άσκηση (έμμεσης) κλαδικής βιομηχανικής πολιτικής**, και η ενίσχυση δυναμικών ή ευπαθών, που μπορούν να εξελιχθούν σε βιώσιμοι κλάδων της μεταποίησης, κατ' αντιστοιχία με πολιτικές που ακολούθησαν άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως π.χ. η Γαλλία, («Πόλοι Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας») και με τη χρηματοδότηση κατά προτεραιότητα της παραγωγικής βάσης της χώρας.
3. **Ανάγκη επιτάχυνσης της δημιουργίας και ολοκλήρωσης των υποδομών που είναι απαραίτητες για την ουσιαστική ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας** στη Βόρεια Ελλάδα: ουσιαστική επιτάχυνση της υλοποίησης των κάθετων οδικών αξόνων της Εγνατίας, της αναβάθμισης των λιμενικών υποδομών, καθώς και σχεδιασμός του σιδηροδρομικού δικτύου ώστε να εξυπηρετεί πληρέστερα τις συνδυασμένες μεταφορές. Πρωτίστως, πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες εκσυγχρονισμού τόσο του λιμένα Θεσσαλονίκης, όσο και αυτού της Αλεξανδρούπολης και της Καβάλας. Επίσης, είναι αναγκαία η **προώθηση από την ελληνική κυβέρνηση, των διακρατικών – πανευρωπαϊκών υποδομών**, κυρίως μεταφορικών.
4. Σχεδιασμός για την πληρέστερη **αξιοποίηση των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων**, όχι μόνον των φυσικών πόρων της γεωγραφικής θέσης, αλλά και στην ενδυνάμωση άλλων πόρων, π.χ. αξιοποίηση του ενεργειακού κόμβου που αναδύεται στη Θράκη και ενίσχυση των τοπικών συστημάτων καινοτομίας. Αυτό πρέπει να συνδυάζεται με την ολοκληρωμένη προώθηση της περιοχής της Βόρειας Ελλάδας, παρά με την ανάδειξη γεωγραφικά περιορισμένων περιοχών. Η στρατηγική για την επιδίωξη του σκοπού αυτού πρέπει να παρέχει σαφείς ενδείξεις για τη θέση της περιοχής στο διεθνές σκηνικό, παρά να περιορίζεται στο στενό προσδιορισμό εντός των συνόρων. Επιπλέον, είναι σημαντικό οι επενδύσεις που υλοποιούνται μέσω των αναπτυξιακών προγραμμάτων να στοχεύουν ακριβώς στη μόχλευση των πλεονεκτημάτων αυτών, μέσω της ιεράρχησης των αναγκών που οδηγούν στην άσκηση περιφερειακής πολιτικής. Με τον τρόπο αυτό θα

αποφεύγεται και η παροχή κινήτρων σε περιοχές όπου το μόνο τους πλεονέκτημα αποτελεί αυτό καθ' αυτό το κίνητρο. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η **προώθηση της κινητικότητας σε περιφερειακό επίπεδο**, η οποία θα προκύπτει από την ευθυγράμμιση των τοπικών αναγκών σε ικανότητες με την κατάρτιση που θα παρέχεται.

5. Προσαρμογή της **νέας διοικητικής μεταρρύθμισης**, με διπλό σκοπό: **εκσυγχρονισμό** του διοικητικού μηχανισμού και **αποκέντρωση** του σχεδιασμού πολιτικών και της λήψης αποφάσεων, ώστε αυτές να πραγματοποιούνται σε τοπικό / περιφερειακό επίπεδο. Μεταξύ άλλων, κρίνεται έτσι απαραίτητη η ίδρυση παραρτημάτων υπηρεσιών του δημοσίου που αφορούν άμεσα την επιχειρηματική δραστηριότητα σε περιφερειακό επίπεδο. Παράλληλα, πρέπει να **περιοριστεί ο κατακερματισμός των ρόλων** και των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διάφορων φορέων, γεγονός το οποίο συνεπάγεται επιπλέον γραφειοκρατία και συνεπακόλουθα υψηλό επιπρόσθετο διοικητικό κόστος για τις επιχειρήσεις, ενώ μέσω αυτού θε επιτευχθεί ταυτόχρονα ο περιορισμός της παρέμβασης του κρατικού μηχανισμού στην αγορά. **Εξορθολογισμός των περιβαλλοντικών απαιτήσεων και περιορισμών**, ιδιαίτερα σε περιοχές όπου οι επιχειρηματική δραστηριότητα έχει χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο.
6. Σχεδιασμός και συνεπής εφαρμογή σαφούς **ερευνητικής πολιτικής**, η οποία θα χαρακτηρίζεται από **σαφή περιφερειακή διάσταση** και θα συνδέεται άμεσα με τις κατευθύνσεις της έκαστης στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης.

Η λειτουργία των «Πόλων Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας»

Σήμερα, ένα από τα σημαντικότερα μειονεκτήματα της εγχώριας βιομηχανίας είναι η αδυναμία της να παράξει τεχνολογία και καινοτομία, την οποία στη συνέχεια θα μπορούσε να μετουσιώσει σε νέο προϊόν. Η διαπίστωση αυτή προκύπτει, εκτός από ποιοτικά δεδομένα, από τον δείκτη δαπανών του ιδιωτικού τομέα για έρευνα ως προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν. Δυστυχώς στην Ελλάδα, ο ιδιωτικός τομέας δεν επενδύει στην έρευνα. Αυτό έχει άμεση συνέπεια το κράτος να καταβάλλει ιδιαίτερες προσπάθειες για το θέμα, ειδικά σε ότι έχει σχέση με την εκπλήρωση των στόχων της Λισσαβόνας.

Η ανάπτυξη καινοτομίας και τεχνολογίας, και η εισαγωγή και χρήση τεχνολογιών στην παραγωγή από τις βιομηχανίες της χώρας μας, μπορεί να υποβοηθηθεί αποτελεσματικά, όταν υπάρχουν συνδυασμένες και συντονισμένες ενέργειες μεταξύ κράτους, επιχειρήσεων και επιστημόνων από ερευνητικά και πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας. Για την υλοποίηση της πρότασής μας θεωρούμε ότι δεν θα πρέπει να δημιουργήσουμε το δικό μας «μοντέλο» ούτε, επίσης, να εμπλακούμε σε ατέρμονες συζητήσεις για να αναπτύξουμε το δικό μας «μοντέλο». Η πρότασή μας αφορά την υιοθέτηση του «μοντέλου» της Γαλλίας, στο οποίο αναπτύσσονται οι «Πόλοι Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας».

Συγκεκριμένα, τον Ιούνιο του 2005 η γαλλική κυβέρνηση ενέκρινε τη χρηματοδότηση 66 πόλων βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας, στους οποίους περιλαμβάνονται 16 πόλοι που έχουν, ή που αναμένεται να αποκτήσουν διεθνή διάσταση. Φιλοδοξία της γαλλικής κυβέρνησης είναι οι πόλοι βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας να τονώσουν και να εμβαθύνουν τους κλάδους στους οποίους αναφέρονται και στους οποίους οι γαλλικές επιχειρήσεις διαθέτουν συγκριτικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Σκοπός των «Πόλων Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας» είναι να συγκεντρώσουν σε μια γεωγραφική περιοχή τη γνώση των ιδιωτικών και δημοσίων ερευνητικών φορέων, των εκπαιδευτικών φορέων και την τεχνογνωσία των επιχειρήσεων, προκειμένου να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνέργειες που ευνοούν τη συνεργασία και το συνδυασμό των προσπαθειών όλων των εμπλεκόμενων για την υλοποίηση καινοτόμων έργων (projects).

Οι «Πόλοι Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας» αφορούν τόσο παραδοσιακούς όσο και αναδυόμενους τεχνολογικούς τομείς και κλάδους. Η γαλλική κυβέρνηση χρηματοδότησε το εγχείρημα με 1,5 δις € για την τριετία 2006 – 2008. Η οικονομική ενίσχυση προορίζεται τόσο για τη χρηματοδότηση εφαρμοσμένων ερευνητικών προγραμμάτων όσο και για επενδύσεις

που αφορούν την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, που κατά το γαλλικό σχεδιασμό, είναι η «καρδιά» της πολιτικής των «Πόλων Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας». Η ενίσχυση αφορά όλους τους συμμετέχοντες στον κάθε «Πόλο Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας», ανεξαρτήτως μεγέθους ή προέλευσης, και γι' αυτό δίνει την ευκαιρία σε διεθνείς «παίκτες» να μετέχουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Ένας «Πόλος Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας» στη Γαλλία αποτελεί στην ουσία έναν οργανισμό που συνδυάζει τους καλύτερους πόρους κάθε κλάδου ή/και τομέα, παρέχοντας στους συμμετέχοντες τα ακόλουθα οφέλη:

- Ηγεσία στον κλάδο τους,
- Αξιοποίηση των καλύτερων ερευνητικών πόρων,
- Ανθρώπινο δυναμικό υψηλής ποιότητας, και,
- Δημόσια χρηματοδότηση καινοτόμου έρευνας και ανάπτυξης υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες.

Επιπλέον, λόγω τις διεθνούς προοπτικής που δημιουργείται, οι «Πόλοι Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας» υποβοηθούν τις επιχειρήσεις, αλλά και τους υπόλοιπους συμμετέχοντες στο εγχείρημα στα ακόλουθα:

- Στην επένδυση σε υψηλή τεχνολογία,
- Στη δημιουργία διεθνών ερευνητικών ομάδων, και,
- Στη διάχυση της τεχνογνωσίας μεταξύ των επιχειρήσεων και των ερευνητικών κέντρων διαφορετικών πόλων.

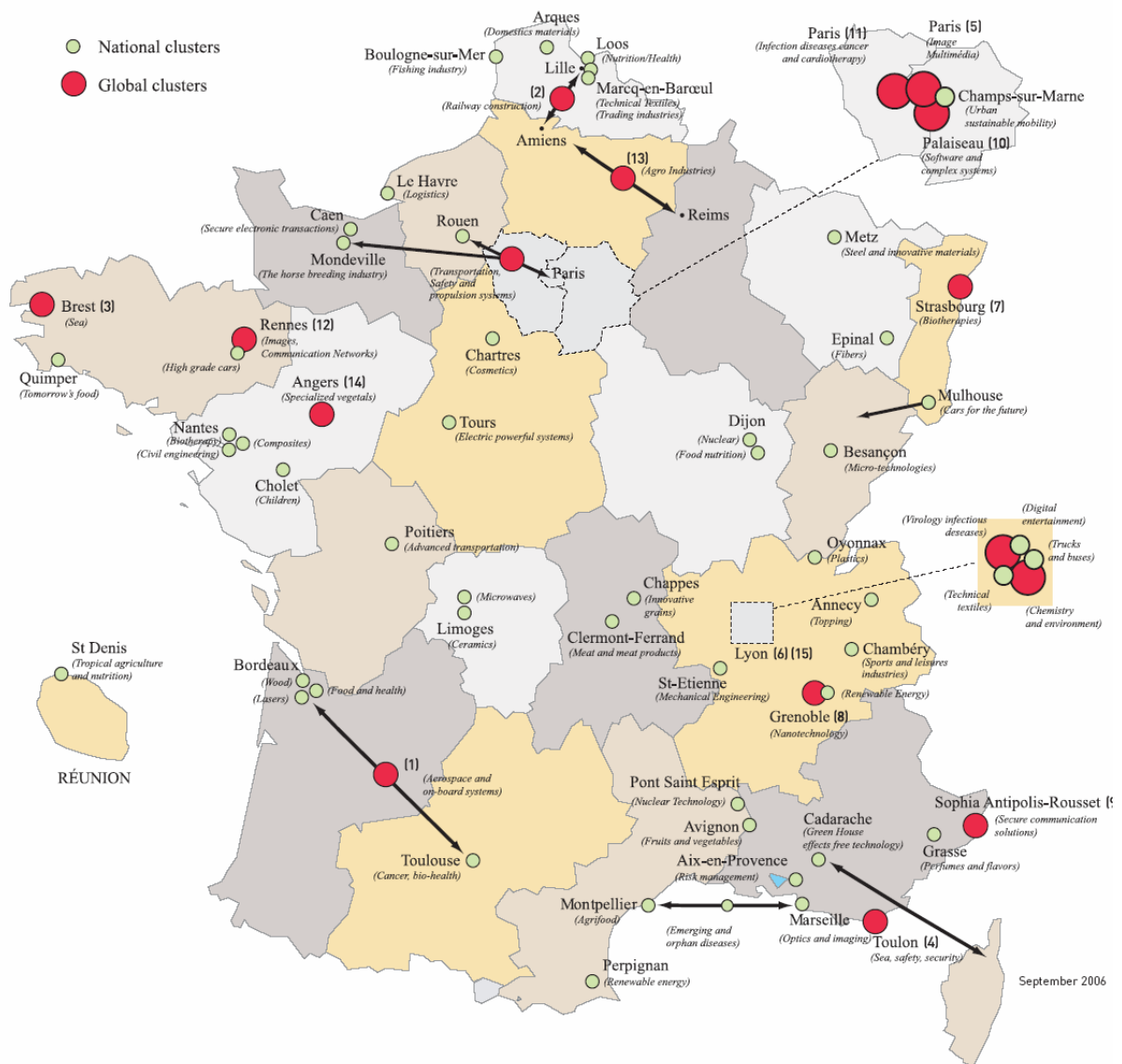
Γι' αυτό οι «Πόλοι Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας» στη Γαλλία αναπτύσσουν κοινό στρατηγικό όραμα, αναζητούν και, τελικά, προάγουν την εξωστρέφεια των συμμετεχόντων.

Στον χάρτη της επόμενης σελίδας φαίνεται η αποτύπωση των 66 πόλων βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας στη Γαλλία και η εξειδίκευση του καθενός (π.χ. Limoges: κεραμικά, Le Havre: logistics κλπ).

Ο ΣΒΒΕ προτείνει τη δημιουργία ειδικού προγράμματος δημιουργίας «Πόλων Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας» στην Ελλάδα με εφαρμογή σε συγκεκριμένους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Κλάδοι ή / και περιοχές γνώσης για τους οποίους θα μπορούσαν να αναπτυχθούν «Πόλοι Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας» στη χώρα μας, μπορούν να είναι οι ακόλουθοι ανά περιφέρεια / γεωγραφική περιοχή της χώρας μας:

Προτεινόμενος Κλάδος / Τομέας για την ανάπτυξη «Πόλου Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας»	Προτεινόμενη γεωγραφική περιοχή της Ελλάδας για την εγκατάσταση του «Πόλου Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας»
1. κλάδος τροφίμων και ποτών	▪ Βόρεια Ελλάδα
2. τομέας παροχής υπηρεσιών logistics	▪ Βόρεια Ελλάδα ▪ Αττική
3. κλάδος των μετάλλων	▪ Θεσσαλία
4. αγροτοκτηνοτροφικός τομέας	▪ Θεσσαλία ▪ Ήπειρος
5. κλάδος δομικών υλικών	▪ Στερεά Ελλάδα
6. χημική βιομηχανία	▪ Αττική ▪ Βόρεια Ελλάδα

7. κλάδος πληροφορικής και υποκλάδοι της	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κρήτη ▪ Πάτρα ▪ Αττική ▪ Βόρεια Ελλάδα
8. τομέας παροχής τουριστικών υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αττική ▪ Βόρεια Ελλάδα ▪ Νότιο Αιγαίο ▪ Κρήτη
9. κλάδος ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αττική ▪ Νότιο Αιγαίο

Ο ΣΒΒΕ θεωρεί ότι με την υιοθέτηση της πρότασής του για δημιουργία προγράμματος ενίσχυσης «Πόλων Βιομηχανικής Ανταγωνιστικότητας» επιτυγχάνονται τα ακόλουθα:

1. δίνεται η δυνατότητα σε μικρές μεταποιητικές επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και σε ανάπτυξη καινοτομιών, που σε άλλη περίπτωση δεν θα είχαν,

2. γίνεται ελκυστικότερη η έρευνα και η τεχνολογία για το σύνολο των μερών που την υλοποιούν: επιχειρήσεις – κράτος – ερευνητικά ινστιτούτα / ακαδημαϊκή κοινότητα,
3. δημιουργούνται σαφείς προϋποθέσεις για να γίνει η έρευνα και η καινοτομία αποτελεσματική και αποδοτική,
4. η χώρα μας ακολουθεί τη διεθνή πρακτική και προσαρμόζεται στα διεθνώς κρατούντα, χωρίς να μπαίνει στη διαδικασία δημιουργίας του δικού της «μοντέλου» βιομηχανικής πολιτικής,
5. η έρευνα στην Ελλάδα θα έχει την ευκαιρία να διεθνοποιηθεί, αφού το μοντέλο επιτρέπει τη σύμπραξη με αντίστοιχους φορείς από το εξωτερικό,
6. τα διαθέσιμα κονδύλια για την έρευνα είναι δυνατόν να τύχουν καλύτερης αξιοποίησης, εκπληρώνοντας έτσι μια από τις βασικές παραμέτρους των σχετικών πολιτικών που είναι η κοινωνική συνοχή, και,
7. εκ των πραγμάτων, το εξωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων βελτιώνεται.

6^η προσυεδριακή συνάντηση εργασίας
**«Καινοτομία και υιοθέτηση τεχνολογιών από τις μεταποιητικές
επιχειρήσεις: προβλήματα συνεργασίας με ερευνητικά ιδρύματα και
προτάσεις βελτίωσης»**

Ημερομηνία διεξαγωγής
Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2009

Πρόεδρος
Νικόλαος Ευθυμιάδης
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Κ & Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ ΑΒΕΕ

Εισηγητής
καθ. Νίκος Κομνηνός
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Παρεμβάσεις

1. **Ιορδάνης Αρζιμάνογλου**, Διευθύνων Σύμβουλος, Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Θεσσαλονίκης Α.Ε.
2. **Δημήτριος Λακασάς**, Διευθυντής Marketing, OLYMPIA ELECTRONICS A.E
3. **Πάρις Κοκορότσικος**, Πρόεδρος, ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ Α.Ε.
4. **καθ. Αναστάσιος Μάνθος**, Πρύτανης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)
5. **Αθανάσιος Παπαπαναγιώτου**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΒΕΕΑ ΔΡΟΜΕΑΣ
6. **Γιώργος Στρογγυλόπουλος**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, LOGOTECH A.E.
7. **Αναστάσιος Τζήκας**, Πρόεδρος, ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ Θεσσαλονίκης Α.Ε.
8. **Αθανάσιος Χασομέρης**, Διευθυντής Business Centre, Δίκτυο Τραπεζικής Επιχειρήσεων, Eurobank EFG

Συμμετέχοντες

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
1	ΒΑΝΤΑΛΙ ΑΝΤΑΡ	ΑΡΑΒΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
2	ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΚΑΛΤΣΙΔΗΣ Ι. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ
3	ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	ΥΡΕΝΙΟ ΑΠΘ
4	ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΕΥΡΟΒΑΝΚ ΕΦΓ
5	ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΜΑΡΙΑ	ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΤΜ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
6	ΑΡΖΙΜΑΝΟΓΛΟΥ ΙΟΡΔΑΝΗΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΖΩΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
7	ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΕΝΔΥΣΗΣ ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
8	ΒΕΓΗΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΑΤΛΑΝΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
9	ΓΙΑΝΝΟΥΛΙΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ	ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ
10	ΓΚΟΥΜΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ENTERSOFT ΑΕ
11	ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ENTERSOFT ΑΕ
12	ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
13	ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Κ & Ν ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ ΑΒΕΕ
14	ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ	I4G ΑΕ
15	ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΚΡΗΤΗΣ
16	ΖΗΝΟΒΙΟΣ ΖΗΝΟΒΙΑΔΗΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ
17	ΙΓΝΑΤΙΔΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ	ΙΔΙΩΤΗΣ
18	ΚΑΖΑΝΑΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ	ΜΕΝΑΚΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ
19	ΚΑΚΔΕΡΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	ΥΡΕΝΙΟ ΑΠΘ
20	ΚΑΛΕΥΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗ	ΚΑΛΕΥΡΑ ΚΥΡΙΑΚΗ - ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ
21	ΚΑΛΛΙΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	DORAL ΑΒΕΕ
22	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ ΑΒΡΑΑΜ	ΑΠΘ
23	ΚΑΤΣΙΑΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
24	ΚΙΡΠΙΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	LAMARPLAST SA
25	ΚΟΚΟΡΟΤΣΙΚΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΕ
26	ΚΟΚΟΡΟΤΣΙΚΟΣ ΠΑΡΙΣ	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΕ
27	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	PELORAC ΑΒΕΕ
28	ΚΩΣΤΑΡΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	ΜΟΣΧΟΥ ΑΕ
29	ΜΑΝΤΖΗΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΕΥΡΟΒΑΝΚ ΕΦΓ
30	ΜΑΡΤΖΟΠΟΥΛΟΥ ΝΑΝΣΥ	ΥΡΕΝΙΟ ΑΠΘ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31	ΜΗΛΩΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	URENIO ΑΠΘ
32	ΜΟΥΣΙΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	EUROTEC PLANNING FOR DEVELOPMENT
33	ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΤΜ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
34	ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΙΔΙΩΤΗΣ
35	ΠΑΝΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΑΝΤΙΠΡΥΤΑΝΗΣ ΑΠΘ
36	ΠΑΝΟΥΔΗ ΛΟΥΚΙΑ	LPGREECE
37	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
38	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΜΩΝ	EUROBANK EFG
39	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	ΕΚΕΤΑ
40	ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΔΡΟΜΕΑΣ
41	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΜΑΡΙΑ	ΑΠΘ
42	ΠΑΣΣΑΣ ΙΣΙΔΩΡΟΣ	URENIO ΑΠΘ
43	ΠΕΡΠΕΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	EUROBANK EFG
44	ΠΕΤΑΛΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	EUROBANK EFG
45	ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΣ	I4G AE
46	ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΤΕΙ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΤΜ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ
47	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	LOGOTECH AE
48	ΣΧΟΙΝΑ ΜΑΡΙΑ	URENIO ΑΠΘ
49	ΤΑΝΤΑΝΟΖΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	EUROBANK EFG
50	ΤΑΡΑΝΗ ΒΟΥΛΑ	URENIO ΑΠΘ
51	ΤΖΕΛΕΠΟΓΛΟΥ ΡΗΓΑΣ	ICBS BUSINESS SCHOOL
52	ΤΖΙΒΕΛΕΚΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	EUROBANK EFG
53	ΤΖΙΜΠΙΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ADECCO HR
54	ΤΡΑΜΑΝΤΖΑΣ ΚΩΣΤΑΣ	ΖΩΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
55	ΤΣΑΚΝΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ	EPSILON NET
56	ΤΣΑΜΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	PLUSPOINT
57	ΤΣΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	ΑΠΘ
58	ΦΑΛΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	URENIO ΑΠΘ
59	ΦΑΝΙΑΔΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ	ΦΑΡΜΑ -ΧΗΜ ΑΒΕΕ
60	ΧΑΣΟΜΕΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	EUROBANK EFG
61	ΧΑΤΖΑΝΤΩΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	ΣΕΒ
62	ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	ΧΑΡΗΣ ΚΟΥΡΟΠΛΑΣΤΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ & ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
63	ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ	ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΑΞΗ

Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής

Εισαγωγή

Την τελευταία δεκαετία, πραγματοποιήθηκαν ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα της μεταποίησης. Η παγκοσμιοποίηση και οι νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών άλλαξαν ριζικά τις παραγωγικές δραστηριότητες, συνέβαλαν στη μείωση του μεριδίου της μεταποίησης στο ΑΕΠ στις χώρες του βιομηχανικού κέντρου και στη μεταφορά και στην αύξηση της βιομηχανικής δραστηριότητας στις νέες δυναμικές χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας.

Σήμερα, κεντρική επιδίωξη θα πρέπει να αποτελέσει η ενίσχυση της μετάβασης από τη «μεταποίηση των φυσικών πόρων» στη «μεταποίηση που βασίζεται στη γνώση» και μέσω αυτού του μετασχηματισμού, οι μεταποιητικές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό στις παγκόσμιες αγορές, ειδικότερα τα προϊόντα της Κίνας και Ινδίας, που πλεονεκτούν σε όρους κόστους και σταδιακά σε ποιότητα και τεχνολογία.

Το νέο πλαίσιο ανάπτυξης: οικονομία της γνώσης

Μαζί με τις μεταβολές στη μεταποίηση, στη δεκαετία του 1990 μεταβλήθηκαν επίσης οι συνθήκες και οι αντιλήψεις για την ανάπτυξη. Στη σημερινή οικονομία, ο κύριος παράγοντας που προσδιορίζει την ανάπτυξη δεν είναι η συσσώρευση του κεφαλαίου, αλλά η γνώση, η έρευνα και η καινοτομία. Η γνώση προσφέρει συνθήκες για αυξανόμενες οικονομικές αποδόσεις και δημιουργεί ευκαιρίες για σχεδόν απεριόριστη ανάπτυξη.

Οι τεχνολογικές διαδρομές, το πιο καθοριστικό στοιχείο της ανάπτυξης, επηρεάζονται από το τυχαίο, τη συγκυρία, την τυχαία ανακάλυψη. Η ανάπτυξη τείνει να προσαρμοστεί στη λογική της πολυπλοκότητας και του χάους, όπου μικρές μεταβολές οδηγούν σε καθολικά αποτελέσματα και οι οικονομικοί οργανισμοί αλληλεπιδρούν σε συνθήκες αυθόρμητης αυτοοργάνωσης, ανατροφοδότησης και μάθησης.

Η σημασία της οπτικής αυτής για τη μεταποίηση είναι ότι οδηγεί σε μια υβριδική θεώρηση της μεταποίησης, η οποία συντίθεται από δύο μέρη:

- ένα τμήμα μεταποίησης φυσικών πόρων με φθίνουσες αποδόσεις, εκτεθειμένο στον παγκόσμιο ανταγωνισμό, και,
- ένα τμήμα δημιουργίας και διαχείρισης γνώσεων με αυξανόμενες αποδόσεις, πιο προστατευμένο στον παγκόσμιο ανταγωνισμό μέσω των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Τελικά, η ανταγωνιστικότητα της μεταποίησης είναι συνάρτηση των αναλογιών και των σχέσεων των παραπάνω μερών. Η μεταποίηση θα παραμείνει ως δραστηριότητα των αναπτυγμένων περιοχών υψηλού κόστους εργασίας εφόσον οι αποδόσεις του δεύτερου μέρους εξισορροπούν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των αναπτυσσόμενων χωρών στο πρώτο μέρος. Για το λόγο αυτό η μεταποίηση οφείλει να λειτουργήσει ως σύστημα «μεταποίησης – υπηρεσιών».

Ανάπτυξη καινοτομικών δραστηριοτήτων από μεταποιητικές επιχειρήσεις της ελληνικής περιφέρειας

Πρόσφατη έρευνα που διεξήχθη από την ερευνητική ομάδα URENIO και τον ΣΒΒΕ σχετικά με την αναδιάρθρωση της μεταποίησης στη Θεσσαλονίκη περιλαμβάνει δύο σημαντικά συμπεράσματα.

Πρώτον, ότι ο ανταγωνισμός έχει ενταθεί και άλλαξε επίπεδο: μετακινήθηκε από την επιχείρηση στο επιχειρηματικό σύμπλεγμα (cluster, τοπικό παραγωγικό σύστημα, περιοχή-σύστημα) μέσα στο οποίο λειτουργεί η επιχείρηση. Αδύναμες είναι όλες οι επιχειρήσεις που βρίσκονται σε αδύναμες περιφέρειες και σε περιβάλλον χαμηλού επιπέδου τεχνολογίας.

Δεύτερο, ότι το σύνολο σχεδόν της μεταποίησης της Θεσσαλονίκης μπορεί να οργανωθεί σε 6 clusters κάθε ένα εκ των οποίων συγκεντρώνει 50-100 μονάδες παραγωγής, οι οποίες συνεργάζονται με πολλούς οργανισμούς παροχής υπηρεσιών της Θεσσαλονίκης.

Τα έξι clusters στα οποία συγκεντρώνεται ο όγκος της μεταποίησης στη Θεσσαλονίκη είναι:

1. **Cluster διατροφής:** Επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών (NACE 15), 90 περίπου μονάδες άνω των 10 απασχολούμενων
2. **Cluster ένδυσης και μόδας:** Επιχειρήσεις κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης (NACE 17, 18 και 19), 135 περίπου μονάδες
3. **Cluster χημικών και ενέργειας:** Επιχειρήσεις πετροχημικών, χημικών, πλαστικών (NACE 23, 24 και 25), 65 περίπου μονάδες
4. **Cluster οικοδομικών υλικών και οικιακού εξοπλισμού:** Επιχειρήσεις μη μεταλλικών ορυκτών, ξύλου, και επίπλου (NACE 20 και 36), 90 περίπου μονάδες
5. **Cluster μετάλλου:** Επιχειρήσεις μεταλλουργίας, προϊόντων από μέταλλο, μηχανών και εξοπλισμού (NACE 27, 28 και 29), 100 περίπου μονάδες
6. **Cluster ηλεκτρονικών, ηλεκτρικών συσκευών και τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών:** Επιχειρήσεις ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών, ηλεκτρονικών υπολογιστών, επικοινωνιών και πληροφορικής (NACE 30, 31 και 72), 40 περίπου μονάδες.

Η επικέντρωση της μεταποίησης της Θεσσαλονίκης στα έξι clusters (επιχειρήσεων – ανθρώπινου δυναμικού – υπηρεσιών – υποδομών πόλης) που προαναφέρθηκαν, αποτελεί βασικό άξονα αντιμετώπισης του προβλήματος του μετασχηματισμού της σε βιομηχανία έντασης γνώσεων. Μέσα στα clusters αυτά μπορεί να αναπτυχθούν βασικές λειτουργίες έντασης γνώσεων, όπως στρατηγική πληροφόρηση, αφομοίωση τεχνολογίας και ανάπτυξη καινοτομίας.

Τεχνολογική συνεργασία ερευνητικών ιδρυμάτων και μεταποιητικών επιχειρήσεων

Η έρευνα πεδίου στις επιχειρήσεις μεταποίησης της Θεσσαλονίκης, που διεξήχθη επίσης στα πλαίσια της μελέτης URENIO – ΣΒΒΕ, σχετικά με την απόκτηση τεχνολογίας έδειξε δύο θέματα.

- Πρώτον, η ικανότητα αφομοίωσης τεχνολογίας εξαντλείται στα όρια των ευκαιριών που προσφέρει η αγορά για προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού. Η αφομοίωση τεχνολογίας εξαρτάται κυρίως από την αγορά μηχανημάτων. Είναι φανερό ότι λειτουργεί ένας μηχανισμός που αυξάνει την παραγωγικότητα, μειώνει το κόστος λειτουργίας, αλλά προσφέρει περιορισμένα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα ριζικής καινοτομίας. Μάλλον έχει εξαντλήσει τα όριά του, καθώς στους κλάδους της μεταποίησης δεν παρατηρείται πλέον τεχνολογική υστέρηση.
- Δεύτερον, η λειτουργία ενός διαφορετικού συστήματος μεταφοράς και αφομοίωσης τεχνολογίας με ισχυρότερη θεσμική διάσταση δεν μπορεί να δημιουργηθεί από τις επιχειρήσεις. Αντίθετα χρειάζεται η παρέμβαση των παρόχων τεχνολογίας, ΑΕΙ και δημόσιων κέντρων έρευνας, και οργανισμών μεταφοράς τεχνολογίας.

Ένα τέτοιο σύστημα αφομοίωσης τεχνολογίας εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο συνεργασίας μεταποίησης – ΑΕΙ που να λειτουργεί σε όρους προσφοράς τεχνολογίας, αξιολόγησης της προσφοράς, διάδοσης και κατανόησης των όρων αξιοποίησης της τεχνολογίας, και θεσμικών συμφωνιών αξιοποίησης των διαθέσιμων τεχνολογιών. Στη θεσμική λογική, τα πνευματικά δικαιώματα και οι μηχανισμοί μεταφοράς / διάδοσης τεχνολογίας έχουν πολύ σημαντικό ρόλο.

Στο πεδίο αυτό, οι αδυναμίες βρίσκονται στην πλευρά των ΑΕΙ και των ερευνητικών κέντρων παρά των επιχειρήσεων της περιοχής. Η αρμοδιότητα και η δυνατότητα δημιουργίας θεσμών μεταφοράς τεχνολογίας ανήκει στα ΑΕΙ και στα ερευνητικά κέντρα.

Είναι θέμα θεσμικό παρά πόρων, καθώς το κόστος λειτουργίας θεσμών μεταφοράς τεχνολογίας και αξιοποίησης της έρευνας είναι μικρό και υπερκαλύπτεται από τα έσοδα πώλησης δικαιωμάτων έρευνας.

Η έρευνα του ΣΒΒΕ για την αποτύπωση των προβλημάτων συνεργασίας ΑΕΙ με μεταποιητικές επιχειρήσεις

Το διάστημα Σεπτεμβρίου – Νοεμβρίου 2009 πραγματοποιήθηκε από τον ΣΒΒΕ on-line δημοσκόπηση, η οποία είχε ως θέμα την «Ανάπτυξη καινοτομικών δραστηριοτήτων των μεταποιητικών επιχειρήσεων και συνεργασία με ερευνητικούς φορείς».

Μέσω της έρευνας αναδείχθηκαν τα κύρια προσκόμματα συνεργασίας επιχειρήσεων με ερευνητικούς φορείς (ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα). Τα πέντε σημαντικότερα εξ αυτών, όπως αξιολογήθηκαν από τις επιχειρήσεις του δείγματος, κατά σειρά προτεραιότητας, είναι:

1. ο αυστηρός προσανατολισμός των ερευνητικών φορέων στην έρευνα και όχι στην αγορά
2. η μη-ανεπτυγμένη «επιχειρηματική» κουλτούρα σε ερευνητές
3. το υψηλό κόστος έρευνας
4. το δύσκαμπτο πλαίσιο που αφορά την απασχόληση ερευνητών που απασχολούνται σε ερευνητικούς φορείς και σε ΑΕΙ από τις επιχειρήσεις, και,
5. το ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας & των αποτελεσμάτων έρευνας

Επιπλέον, προσδιορίστηκαν οι παράγοντες που δρουν ανασταλτικά για την ανάληψη καινοτομικών δραστηριοτήτων από τις επιχειρήσεις. Οι πέντε σημαντικότεροι, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τις επιχειρήσεις του δείγματος, είναι:

1. η έλλειψη κατάλληλων πολιτικών χρηματοδότησης της έρευνας στις επιχειρήσεις
2. η έλλειψη ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος
3. το δύσκαμπτο πλαίσιο που διέπει τη συνεργασία επιχειρήσεων & φορέων έρευνας
4. η έλλειψη κατάλληλων χρηματοδοτικών μέσων για την έρευνα, και,
5. η ανάληψη υπερβολικών οικονομικών κινδύνων για τη χρηματοδότηση της έρευνας από τις επιχειρήσεις

Προτάσεις για την ενίσχυση των επιδόσεων καινοτομίας της μεταποίησης και της συνεργασίας με ιδρύματα έρευνας

Οι προτάσεις πολιτικής που αναδείχθηκαν από τη συνάντηση εργασίας για την ενίσχυση των επιδόσεων καινοτομίας της μεταποίησης και της αποτελεσματικότερης συνεργασίας τους με τα τοπικά ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα, έχουν ως εξής:

1. Υπογραφή μνημονίου συναντίληψης από τους φορείς της Θεσσαλονίκης για τη σύνδεση της ακαδημαϊκής κοινότητας με τις επιχειρήσεις της περιοχής.
2. Επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης της «Ζώνης Καινοτομίας Θεσσαλονίκης» και τη θεσμοθέτηση ειδικών κινήτρων εγκατάστασης επιχειρήσεων νέας οικονομίας (ελληνικών και ξένων) στα όριά της. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει: α) να επιταχυνθούν οι ρυθμοί υλοποίησης του έργου, β) να ορισθούν άμεσα τουλάχιστον δυο θύλακες υποδοχής καινοτόμων δραστηριοτήτων, και, γ) οι πρώτες επιχειρήσεις να εγκατασταθούν στους θύλακες εντός του 2010.
3. Δημιουργία στρατηγικού σχεδίου σύνδεσης των τοπικών επιχειρήσεων με τα τοπικά ακαδημαϊκά ιδρύματα. Εκπόνηση τετραετούς προγράμματος συνεργασίας των τοπικών ερευνητικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις της Βόρειας Ελλάδας, στο οποίο θα περιλαμβάνονται συγκεκριμένοι στόχοι περιφερειακής ανάπτυξης.

4. Δημιουργία cluster πράσινης τεχνολογίας, εντός των έξι clusters που προαναφέρθηκαν, τα οποία θα ασχολούνται με ανάπτυξη πράσινων προϊόντων, διαχείριση αποβλήτων, ανακύκλωση, χρήση πράσινων υλικών, με τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κλπ.
5. Θεσμοθέτηση κινήτρων για επενδύσεις σε κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών υψηλής τεχνολογίας (venture capital high tech), αλλά και πρώτου σταδίου (early stage venture capital)
6. Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που αφορά την κατοχύρωση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.
7. Συμπλήρωση των θεματικών προτεραιοτήτων των δράσεων έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας, με τη συμπερίληψη του συνόλου των κλάδων της μεταποίησης. (π.χ. δομικά υλικά)
8. Να τεθεί σε ισχύ ο νέος νόμος για την έρευνα στη χώρα, ή εφόσον κρίνεται σκόπιμο από τη νέα κυβέρνηση, να αναμορφωθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα.
9. Θεσμοθέτηση κινήτρων για το ακαδημαϊκό προσωπικό των ερευνητικών ιδρυμάτων, που θ' αφορούν την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών, και τα οποία θα σχετίζονται με την εμπορευματοποίηση και την εν γένει εμπορική εκμετάλλευση του προϊόντος στην αγορά.
10. Αποτύπωση τεχνολογιών και τεχνολογικών δυνατοτήτων των τοπικών ερευνητικών ιδρυμάτων και δημοσιοποίησή τους στην επιχειρηματική κοινότητα - Δημιουργία «Λευκής Βίβλου» επιτυχημένων ερευνητικών σχημάτων και αποτελεσμάτων
11. Διοργάνωση ετήσιων partenariat για την παρουσίαση και προβολή των ερευνητικών ιδρυμάτων και των αποτελεσμάτων της δράσης τους, για την επίτευξη δικτύωσης με τις επιχειρήσεις και την ευκολότερη σύναψη ερευνητικών συνεργασιών με αυτές. Διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων, συζητήσεων, συναντήσεων εργασίας μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας και των επιχειρήσεων, με στόχο την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ τους.
12. Δημιουργία «Ταμείου Υποστήριξης και Υποκίνησης Νέας - Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας», με τη χρηματοδότηση ιδιωτικών επιχειρήσεων και του ελληνικού δημοσίου
13. Θεσμοθέτηση της αξιολόγησης των ερευνητικών ιδρυμάτων, με βάση τα ερευνητικά τους αποτελέσματα, τη σύνδεσή τους με την τοπική επιχειρηματική κοινότητα και τη συμβολή τους στην περιφερειακή ανάπτυξη. Η αξιολόγηση αυτή να αποτελεί και το κριτήριο για την κρατική χρηματοδότηση των ερευνητικών ιδρυμάτων.

Όσον αφορά το θέμα της δημιουργίας των clusters, συμφωνήθηκε ότι απαιτείται κοινή πρωτοβουλία μεταποιητικών επιχειρήσεων και ΑΕΙ, η οποία μπορεί να συμβάλλει στο γενικότερο στόχο ανάπτυξης μεταποίησης έντασης γνώσεων.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται τα ακόλουθα:

A. Θεσμική συγκρότηση των clusters

Η αναγνώριση από τους ενδιαφερόμενους φορείς της μεταποίησης ότι η ανταγωνιστικότητα της μεταποίησης στη Θεσσαλονίκη είναι πρόβλημα ανταγωνιστικότητας των μεγάλων clusters μεταποίησης της πόλης, η οριοθέτησή και θεσμική συγκρότηση των 6 clusters είναι μια επιλογή στρατηγικού χαρακτήρα.

Στο μετασχηματισμό των clusters παραδοσιακής βιομηχανίας σε έντασης γνώσεων εστιάζονται πολλές σύγχρονες πολιτικές σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ, από την Ιταλία με την εξέλιξη των βιομηχανικών συνοικιών σε καινοτόμα clusters μέχρι τις Σκανδιναβικές χώρες με τις πρωτοβουλίες των Ζωντανών Εργαστηρίων (Living Labs).

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η συνεργασία επιχειρήσεων – πανεπιστημίων για μεταφορά τεχνολογιών που έμπρακτα μπορούν να βελτιώσουν την ικανότητα των επιχειρήσεων για αφομοίωση τεχνολογίας.

Επίσης, προτείνεται η θεσμοθέτηση συνεργασιών σε εκπαίδευση, σε τμήματα έρευνας και ανάπτυξης και κοινοπραξίες έρευνας, οι οποίες θα βελτιώσουν την ικανότητα σχεδιασμού και ανάπτυξης νέων προϊόντων.

Τα έξι clusters που προαναφέρθηκαν προσδιορίζουν χώρους συναίνεσης για την πραγμάτωση συνεργασιών «τριπλής έλικας» και τη δημιουργία περιβάλλοντος ανάπτυξης γνώσης και καινοτομίας. Για να συμβεί αυτό, απαιτείται:

- η στροφή από τη λογική της συνεργασίας κατά έργο (project), όπου η συνεργασία είναι χρονικά προσδιορισμένη από το πλαίσιο του έργου, στη λογική της μακροπρόθεσμης θεσμικής συνεργασίας στο πλαίσιο κάθε cluster.
- κάθε cluster να διατυπώσει τις τεχνολογικές του ανάγκες και προτεραιότητες, καθώς επίσης και την τεχνολογική πλατφόρμα αναφοράς του.

Β. Θεσμική οργάνωση των ΑΕΙ για αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας

Παράλληλα με τα παραπάνω, πρέπει να προχωρήσει η θεσμική οργάνωση των ΑΕΙ της περιοχής, για μεταφορά τεχνολογίας και αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας.

Για το λόγο αυτό προτείνεται η υλοποίηση των ακόλουθων ενεργειών στα τοπικά ΑΕΙ, όπως:

- Στελέχωση των Γραφείων Μεταφοράς Τεχνολογίας
- Εκπαίδευση σε μεθόδους και τεχνικές μεταφοράς τεχνολογίας
- Κωδικοποίηση των κανόνων και όρων των συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας
- Εντοπισμό και ενημέρωση των εργαστηρίων έρευνας που δραστηριοποιούνται στους τομείς των 6 clusters της μεταποίησης
- Εντοπισμό και αξιολόγηση τεχνολογιών που εμπίπτουν στις προτεραιότητες των clusters
- Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων πληροφόρησης για διαθέσιμες τεχνολογίες και διαδραστικής ενημέρωσης.

Γ. Πρόγραμμα συνεργασίας για μεταφορά τεχνολογίας

Στη βάση της παραπάνω θεσμικής προετοιμασίας μπορεί να υλοποιηθεί ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα τεχνολογικής συνεργασίας «τριπλής έλικας». Στο μοντέλο της «τριπλής έλικας» οι τρεις παράγοντες (δημόσια διοίκηση - εκπαιδευτικά ιδρύματα - επιχειρήσεις) αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, δημιουργώντας τοπικά συστήματα καινοτομίας.

Η συμβολή της δημόσιας διοίκησης καλύπτει ανάγκες χρηματοδότησης κινδύνου. Η συμβολή των ΑΕΙ καλύπτει ανάγκες τεχνολογίας. Ο ρόλος των επιχειρήσεων είναι να συνδυάσουν χρηματοδότηση - τεχνολογία – ικανότητα παραγωγής προϊόντων – δίκτυα πώθησης προϊόντων στην αγορά.

Στο πλαίσιο αυτό μπορούν να υλοποιηθούν πολλές ενέργειες στη βάση και μόνο της καλής συνεργασίας, όπως:

- ανάθεση διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών σε θέματα που ενδιαφέρουν τη μεταποίηση,
- προσκλήσεις στελεχών της μεταποίησης να διδάξουν στα μεταπτυχιακά προγράμματα,

- πρακτική άσκηση φοιτητών σε πραγματικές συνθήκες.

Άλλες ενέργειες που προτείνονται, είναι:

- υλοποίηση κοινών προγραμμάτων έρευνας για ανάπτυξη νέων προϊόντων ή εξέλιξη τεχνολογιών,
- τα εργαστήρια έρευνας μπορούν να πληροφορηθούν για προτεραιότητες της μεταποίησης και να τις εντάξουν στις δικές τους ερευνητικές προτεραιότητες για το 7 Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή στα ελληνικά προγράμματα έρευνας, βελτιώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα των προτάσεων τους.
- αξιοποίηση προγραμμάτων του ΕΣΠΑ για τη δημιουργία νέων υποδομών που είναι απαραίτητες για τη λειτουργία των παραπάνω προτάσεων για τα clusters.

7^η προσυνεδριακή συνάντηση εργασίας
**«Εξωστρέφεια των μεταποιητικών επιχειρήσεων του
Βορειολλαδικού Τόξου: προοπτικές για την επόμενη δεκαετία**

Ημερομηνία διεξαγωγής
Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2009

Πρόεδρος
Ιωάννης Βεργίνης
Διευθύνων Σύμβουλος, MINOS ABEE

Εισηγητής
Χρήστος Γεωργίου
Διευθυντής Τεκμηρίωσης και Μελετών ΣΒΒΕ

Παρεμβάσεις

1. **Χαρίλαος Αλεξόπουλος**, Διευθύνων Σύμβουλος, ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.
2. **Κωνσταντίνος Αποστόλου**, Πρόεδρος, ΕΝΩΣΗ ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΚΕ
3. **Βασίλης Θωμαΐδης**, Πρόεδρος, Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ)
4. **Μιχάλης Κόντος**, Εμπορικός Διευθυντής, FIBRAN Α.Ε
5. **Γιώργος Μοσχοβάκης**, Διευθυντής Εξαγωγών, KLEEMANN HELLAS Α.Ε.
6. **Σωτήριος Παπαντωνόπουλος**, Marketing Director Βορείου & Κεντρικής Ελλάδας, EFG Eurobank Ergasias Leasing
7. **Αναστάσιος Πιστιόλας**, Διευθύνων Σύμβουλος, ΕΥ.ΓΕ. ΠΙΣΤΙΟΛΑΣ Α.Ε.

Συμμετέχοντες

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
1	ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ
2	ΑΘΗΝΑΪΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
3	ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΣΕΒΕ
4	ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ
5	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΚΕ
6	ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΚΩΣΤΑΣ	AGRINO
7	ΑΥΓΗΤΑ ΝΙΚΟΛΕΤΑ	THINKGREEN natural goods ΚΟΥΚΑΚΗΣ Παν.& Σια Ε.Ε.
8	ΒΕΡΓΙΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	MINOS ABEE
9	ΒΟΥΛΤΣΙΝΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	ΤΕΙΘ
10	ΓΙΟΥΝΝΑΚΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ
11	ΔΑΜΙΑΝΙΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ	SINGULARLOGIC BUSINESS SERVICES ΑΕ
12	ΔΑΥΙΔΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ	RANDSTAD ΑΕ
13	ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ ΣΥΜΕΩΝ	ΒΕΘ
14	ΖΥΓΙΑΡΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ	AGRINO
15	ΖΥΓΟΥΡΑΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ	Α. ΖΥΓΟΥΡΑΣ & ΣΙΑ ΟΕ
16	ΘΩΜΑΪΔΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	ΣΕΒΕ
17	ΙΓΝΑΤΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ARI ΑΕ
18	ΚΑΖΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ	ΙΔΙΩΤΗΣ
19	ΚΑΛΦΑΣ ΣΑΒΒΑΣ	ECOREVIEW
20	ΚΑΡΤΣΟΒΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΤΙΤΑΝ ΑΕ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ
21	ΚΑΣΤΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΚΗΣ	ALFA - ΑΘ. ΚΟΥΚΟΥΤΑΡΗΣ ΑΕΒΕ
22	ΚΕΧΑΓΙΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ	ΚΕΧΑΓΙΑΣ - ΛΙΜΝΙΔΗΣ ΟΕ
23	ΚΙΟΥΠΕΛΗΣ ΜΑΝΟΣ	ΜΕΒΑCO ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ
24	ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	AGRINO
25	ΚΟΝΤΟΣ ΜΙΧΑΛΗΣ	FIBRAN ΑΕ
26	ΚΟΥΡΟΠΑΛΑΤΗΣ ΧΑΡΗΣ	ΧΑΡΗΣ ΚΟΥΡΟΠΛΑΣΤΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ & ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
27	ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ	EUROBANK EFG
28	ΛΑΚΑΣΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	OLYMPIA ELECTRONICS
29	ΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ	ΑΤΛΑΝΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
30	ΜΑΛΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	EUROBANK EFG

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
31	ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΗ	DELOITTE
32	ΜΟΣΧΟΒΑΚΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	KLEEMANN HELLAS ΑΕ
33	ΜΠΕΓΓΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	POLYPRINT ΑΕ
34	ΜΠΟΛΑΡΗΣ ΜΑΡΚΟΣ	ΜΠΟΛΑΡΗΣ Μ.Ι. & ΣΙΑ ΟΕ
35	ΝΤΟΝΤΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ELDON'S ΑΕΒΕ
36	ΝΤΟΥΛΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ALOREA
37	ΟΥΛΗΣ ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ	OLYMPIC AIR
38	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗΣ	ICAP GROUP ΑΕ
39	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	ADVICE ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕ
40	ΠΑΠΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ	EFG EUROBANK ERGASIAS LEASING
41	ΠΕΡΠΕΡΗ ΚΩΝ/ΝΟΥ	DELOITTE
43	ΠΙΣΤΙΟΛΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	ΕΥΓΕ ΠΙΣΤΙΟΛΑΣ ΑΕ
44	ΠΙΤΣΕΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ	ΧΑΡΗΣ ΚΟΥΡΟΠΛΑΣΤΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ & ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
45	ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΙΔΗΣ Β. Θ. ΑΕ
46	ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑΣ ΧΑΡΗΣ	Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
47	ΡΑΠΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	HELEXPO
48	ΡΗΓΑ ΚΥΡΙΑΚΗ	RANDSTAD ΑΕ
49	ΡΟΤΣΙΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ / ΠΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
50	ΡΟΥΒΑΣ ΣΠΥΡΟΣ	ΙΔΙΩΤΗΣ
51	ΣΙΑΡΚΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	ΣΙΑΡΚΟΣ ΑΕ-ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ
52	ΣΚΛΑΒΟΥΝΟΣ ΝΙΚΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
53	ΤΖΗΚΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	HELECTRON ΑΕ
54	ΧΑΤΖΗΩΑΝΝΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ	ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΑΒΕΕ
55	ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΥΛΙΑ	RANDSTAD HELLAS ΑΕ

Συμπεράσματα – Προτάσεις Πολιτικής

Η εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και της ελληνικής μεταποίησης: κύριες διαπιστώσεις

Η μελέτη των ρυθμών μεταβολής της εξωστρέφειας και του ΑΕΠ της Ελλάδος από το 1960 - 2007 αποδεικνύει ότι η χώρα μας κατάφερε να έχει τον δεύτερο υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης στην ΕΕ-15 τα περασμένα σαράντα σχεδόν χρόνια, αλλά πολύ χαμηλό ρυθμό μεταβολής της εξωστρέφειάς της.

Η διαπίστωση αυτή θα έπρεπε να οδηγεί σε υψηλή εξωστρέφεια, και ιδιαίτερα υψηλές εξαγωγές, κάτι το οποίο δεν έγινε, συνιστώντας το «ελληνικό παράδοξο».

Από την άλλη μεριά, η μελέτη του λόγου των εξαγωγών προϊόντων στο ΑΕΠ, δηλαδή των προϊόντων που παράγονται από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, για τα τελευταία έντεκα χρόνια δείχνει ότι το ποσοστό αυτό διαχρονικά είναι σχετικά χαμηλό και μικρότερο από 10% για το 2008.

Αν μάλιστα συγκρίνουμε αυτόν τον δείκτη με ανταγωνίστριες χώρες, όπως η γειτονική μας Τουρκία, η Ιταλία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, που, εν πολλοίς, έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά με τα δικά μας, χώρες της «ευρωπαϊκής περιφέρειας» με μέση κατάταξη στις διεθνείς μετρήσεις ανταγωνιστικότητας, θα διαπιστώσουμε τη σαφή πτωτική του τάση για την Ελλάδα, αλλά κυρίως το μεγάλο χάσμα που υπάρχει σε σύγκριση με τις παραπάνω χώρες.

Παράλληλα, η χώρα μας καταφέρνει να έχει υψηλά ποσοστά ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης, πράγμα που σημαίνει ότι η δομή της είναι παρόμοια με τη δομή ανεπτυγμένων οικονομιών. Αυτό αποτελεί αντίφαση αφού οι μεγαλύτερες οικονομίες έχουν περιθώρια εσωστρεφούς ανάπτυξης, σε αντίθεση με την Ελλάδα, όπου τα περιθώρια εσωστρεφούς ανάπτυξης πλέον είναι σχεδόν ανύπαρκτα.

Κατά συνέπεια, η ενίσχυση της διεθνοποίησης και της εξωστρέφειας της οικονομίας και των επιχειρήσεων αποτελεί μονόδρομο, ειδικά την τρέχουσα χρονική περίοδο της διεθνούς οικονομικής κρίσης.

Οι λόγοι που ωθούν τις μεταποιητικές επιχειρήσεις του Βορειοελλαδικού Τόξου στην ανάληψη δράσεων διεθνοποίησης

Οι λόγοι που ωθούν τις μεταποιητικές επιχειρήσεις του Βορειοελλαδικού Τόξου στην ανάληψη δράσεων διεθνοποίησης, καταγράφηκαν σε έρευνα που διενεργήθηκε από τον ΣΒΒΕ το χρονικό διάστημα Σεπτεμβρίου – Οκτωβρίου 2009.

Στο πλαίσιο αυτής της έρευνας οι επιχειρήσεις της Βορείου Ελλάδος επιλέγουν να διεθνοποιηθούν διότι επιθυμούν:

1. να αποκτήσουν ενεργητικό των ανταγωνιστών τους, μέσω της απόκτησης άϋλων στοιχείων του ενεργητικού, κυρίως φήμης και πελατείας,
2. να έχουν άμεση πρόσβαση στην ξένη αγορά, εκμεταλλευόμενοι το μέγεθός της,
3. να έχουν πρόσβαση σε πόρους και υποδομές,
4. να εκμεταλλευθούν χρηματοδοτικά και άλλα κίνητρα στις χώρες υποδοχής, δηλαδή επιδοτήσεις, επιχορηγήσεις, φορολογικές απαλλαγές κλπ, ενώ,
5. δεν λείπουν και κάποιοι γενικότεροι, αλλά πολύ σημαντικοί λόγοι, όπως είναι η μικρότερη ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς από την ξένη.

Τα παραπάνω αναφέρονται στις πιέσεις από το εξωτερικό περιβάλλον. Οι πιέσεις από το εσωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων που οδηγούν σε ανάληψη δράσεων διεθνοποίησης είναι δυο:

1. η πρώτη αφορά την ανάγκη των επιχειρήσεων για βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους και για να το επιτύχουν αυτό επιδιώκουν να αποκτήσουν οικονομίες κλίμακας και οικονομίες που συνδέονται με συνέργιες και συνεργασίες στη χώρα υποδοχής, και,
2. η δεύτερη αφορά την ανάπτυξη των ικανοτήτων της επιχείρησης, και για να το επιτύχουν αυτό οι επιχειρήσεις ενισχύουν τα δίκτυα πωλήσεών τους και βελτιώνουν την εμπορία των προϊόντων τους στην ξένη αγορά.

Τα προσκόμματα διεθνοποίησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων

Όμως, τόσο η διαδικασία μέχρι την ανάληψη δράσεων διεθνοποίησης όσο και η δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων στις ξένες αγορές δεν είναι και δεν μπορεί να είναι απρόσκοπτες. Τα προσκόμματα για τη διεθνοποίηση των επιχειρήσεων είναι πολλά και ποικίλα.

Οι κύριες κατηγορίες προσκομμάτων είναι συνολικά δέκα. Καθεμιά από αυτές αναλύεται σε επιμέρους προσκόμματα. Τα δυο σημαντικότερα προσκόμματα διεθνοποίησης, για καθεμιά από τις δέκα κύριες κατηγορίες, όπως αυτά αναδείχθηκαν από τις απαντήσεις 200 περίπου επιχειρήσεων - μελών του ΣΒΒΕ στο πλαίσιο της έρευνας που προαναφέρθηκε, είναι:

• Προσκόμματα πληροφόρησης

1. Ελλιπής ή/και περιορισμένη πληροφόρηση για τον εντοπισμό & την ανάλυση νέων αγορών.
2. Εντοπισμός επιχειρηματικών ευκαιριών σε νέες αγορές.

• Κυβερνητικά προσκόμματα

1. Γραφειοκρατία στη χώρα υποδοχής.
2. Γενικότερη λειτουργία του δημόσιου τομέα στη χώρα υποδοχής.

• Προσκόμματα από την εσωτερική λειτουργία των επιχειρήσεων

1. Ανεπαρκής αριθμός ή/και μη επαρκώς εκπαιδευμένο προσωπικό για την ανάπτυξη δράσεων διεθνοποίησης.
2. Ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης για χρηματοδότηση εξαγωγικών δραστηριοτήτων.

• Προσκόμματα που αφορούν το προϊόν και την τιμή

1. Προσφορά ικανοποιητικών τιμών για τους πελάτες.
2. Δυσκολία προσφοράς ίδιων τιμών με τις τιμές που προσφέρουν οι ανταγωνιστές.

• Προσκόμματα στη διανομή και την προώθηση

1. Επίτευξη αξιόπιστης αντιπροσώπευσης στο εξωτερικό.
2. Υψηλό κόστος για τη μεταφορά και την ασφάλιση των προϊόντων.

• Διαδικαστικά προσκόμματα

1. Καθυστέρηση στις πληρωμές της επιχείρησης από τους πελάτες του εξωτερικού.
2. Δυσκολία τόσο για τη σύναψη συμφωνιών όσο και για την επίλυση διαφορών.

• Προσκόμματα που προέρχονται από προμηθευτές και πελάτες

1. Οξύς ανταγωνισμός στην ξένη αγορά.
2. Διαφορετικές συνήθειες και στάσεις των πελατών στις ξένες αγορές.

• Προσκόμματα από το επιχειρηματικό περιβάλλον

1. Επιδεινούμενες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην αγορά – στόχο.

2. Κίνδυνοι συναλλαγματικών ισοτιμιών.

• **Δασμολογικά και μη δασμολογικά προσκόμματα**

1. Ύπαρξη υψηλών δασμών στην αγορά – στόχο.
2. Αυστηροί κανονισμοί για την εισαγωγή προϊόντων στην αγορά – στόχο.

• **Άλλα προσκόμματα**

1. Ισχύουσα εργατική νομοθεσία.
2. Σταθερότητα νομικού και διοικητικού πλαισίου.

Δ. Προτάσεις πολιτικής για την ενίσχυση της διεθνοποίησης και της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές

Οι προτάσεις του ΣΒΒΕ για την ενίσχυση της διεθνοποίησης και της ανταγωνιστικότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- θεσμικές παρεμβάσεις
- προτάσεις πληροφόρησης για τις ξένες αγορές,
- προτάσεις προβολής των προϊόντων μας,
- προτάσεις για τη βελτίωση του εγχώριου επιχειρηματικού περιβάλλοντος που θα διευκολύνουν τις επιχειρήσεις μας να διεθνοποιηθούν, και,
- προτάσεις για παροχή κινήτρων κεφαλαιουχικού και φορολογικού χαρακτήρα, που επίσης θα διευκολύνουν τη διεθνοποίηση των επιχειρήσεών μας.

Οι ειδικότερες προτάσεις για τη βελτίωση των δράσεων διεθνοποίησης των ελληνικών μεταποιητικών επιχειρήσεων, είναι:

I. ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

1. Δημιουργία ενός «κέντρου» στο Υπουργείο Εξωτερικών που ν' ασχολείται με την Οικονομική Διπλωματία στη χώρα. Προτείνουμε όλοι οι φορείς του δημοσίου που ασχολούνται με το θέμα να αναφέρονται στο «κέντρο» αυτό. Τέλος, προτείνουμε τη συνένωση του Ελληνικού Οργανισμού Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ) και του Invest in Greece (πρώην Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων – ΕΛΚΕ) και άλλων φορέων.
2. Αναβάθμιση των τμημάτων ΟΕΥ στις ελληνικές πρεσβείες στο εξωτερικό. Οι υπάλληλοι ΟΕΥ θα πρέπει να λειτουργούν με γνώμονα την εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων και όχι ως δημόσιοι υπάλληλοι του ελληνικού κράτους που απλώς εργάζονται στο εξωτερικό. Επίσης, προτείνουμε να αξιολογούνται με βάση τα αποτελέσματα των ενεργειών τους.

II. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

1. Υλοποίηση ερευνών αγοράς του εξωτερικού και μελετών διερεύνησης επενδυτικών ευκαιριών σε χώρες – στόχους από οργανισμούς όπως ο ΟΠΕ.
2. Δημιουργία βάσης δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών στην οποία θα υπάρχουν καταχωρημένες όλες οι επιχειρήσεις ελληνικών συμφερόντων που δρουν στο εξωτερικό.
3. Δημιουργία δικτύου πληροφόρησης και ενημέρωσης επιχειρήσεων που προτίθενται να αναλάβουν δράσεις διεθνοποίησης, κατά το πρότυπο του αντίστοιχου δικτύου του ΣΒΒΕ για τα Βαλκάνια.

III. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

1. Δημιουργία προγραμμάτων προβολής ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό, με στόχευση την αύξηση της κατανάλωσής τους στις διεθνείς αγορές. Η οργανωμένη προβολή και προώθηση μεμονωμένων προϊόντων ή/και ομάδων προϊόντων στο εξωτερικό θα πρέπει να στοχεύει στη διεθνή αναγνωρισιμότητα του «Made in Greece» και στη δημιουργία ταυτότητας των ελληνικών προϊόντων.
2. Οι επιχειρηματικές αποστολές να είναι εστιασμένες σε συγκεκριμένα τμήματα των ξένων αγορών, και να συμμετέχουν σε αυτές προσεκτικά επιλεγμένες επιχειρήσεις.
3. Ετήσιος προγραμματισμός των δράσεων προβολής και προώθησης ελληνικών προϊόντων σε συγκεκριμένες χώρες – στόχους για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα του έτους, π.χ. από 1-1-2010 μέχρι 30-6-2010 προώθηση των ελληνικών προϊόντων στην αγορά της χώρας ...
4. Εκμετάλλευση του δυναμικού των αποδήμων Ελλήνων και του γεγονότος ότι η έδρα του Συμβουλίου του Απόδημου Ελληνισμού (ΣΑΕ) βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη – Δικτύωση των ελληνικών επιχειρήσεων με τις επιχειρήσεις ιδιοκτησίας αποδήμων Ελλήνων, για αποτελεσματικότερη και ταχύτερη προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές.
5. Εκπόνηση και υλοποίηση μακροχρόνιων προγραμμάτων διεθνούς marketing ή/και regional marketing, τα οποία, σε κάθε περίπτωση, θα αποτελέσουν σημαντικό βήμα για την αποτελεσματική προβολή και προώθηση των ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό.

IV. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

1. Απλοποίηση των διαδικασιών και μείωση της γραφειοκρατίας για τις εξαγωγές
2. Διευκόλυνση εισόδου, παραμονής και εργασίας στη χώρα αλλοδαπών στελεχών
3. Δημιουργία εργαστηρίων έρευνας και ανάπτυξης με την υποστήριξη του κράτους, με στόχο την πιστοποίηση των ελληνικών προϊόντων, ούτως ώστε αυτά να έχουν ευκολότερη πρόσβαση στις διεθνείς αγορές
4. Υποστήριξη στην ανάπτυξη στελεχών που θ' αναλάβουν εξαγωγικές δραστηριότητες: επιδότηση της παρακολούθησης σχετικών μεταπτυχιακών προγραμμάτων στο εξωτερικό, της εκμάθησης ξένων γλωσσών κλπ.
5. Επιλογή ικανών και έμπειρων στελεχών από την ελεύθερη αγορά για τη στελέχωση σε υψηλόβαθμες θέσεις οργανισμών και υπηρεσιών που ασχολούνται με την ενίσχυση της διεθνοποίησης και της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων.

V. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

1. Δημιουργία νέου σχεδίου «Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Δυτικών Βαλκανίων». Στο πλαίσιο ενός τέτοιου σχεδίου τα Δυτικά Βαλκάνια θα πρέπει ν' αποτελέσουν το γεωγραφικό χώρο εφαρμογής του νέου σχεδίου.
2. Θέσπιση κανόνων άμεσης επιστροφής του ΦΠΑ των εξαγωγικών επιχειρήσεων ή/και συμψηφισμός του με άλλες οικονομικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων προς το κράτος.
3. Μείωση του συντελεστή φορολογίας των κερδών που προέρχονται από εξαγωγές, καθώς επίσης και μείωση του συντελεστή φορολόγησης των μερισμάτων από θυγατρικές του εξωτερικού. Γενικότερα, να ισχύσει μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος για διεθνοποιημένες επιχειρήσεις.

4. Θεσμοθέτηση ειδικών προγραμμάτων ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που έχουν υψηλές επιδόσεις εξαγωγικής δραστηριότητας και κερδοφορίας. Προτείνουμε οι κάθε είδους επενδυτικές προτάσεις των επιχειρήσεων αυτών είτε να εγκρίνονται κατά προτεραιότητα, στο πνεύμα ενίσχυσης της εξωστρεφούς και υγιούς επιχειρηματικότητας, είτε να δέχονται αυξημένο ποσοστό ενίσχυσης από το κράτος.
5. Παροχή κινήτρων για τη χρηματοδότηση της υλοποίησης κοινών δράσεων ομοειδών επιχειρήσεων. Οι δράσεις αυτές μπορούν να αφορούν προβολή προϊόντων, υποστήριξη δικτύων πωλήσεων και διανομών, δημιουργία clusters κ.λ.π.
6. Επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών για την πρόσληψη στελεχών που θα απασχοληθούν σε τμήματα εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων.
7. Καλύτεροι όροι και επιτόκια δανεισμού από τράπεζες για επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν και υλοποιούν δράσεις διεθνοποίησης.
8. Κάλυψη ασφαλιστικών κινδύνων στο 100% των συναλλαγών.

Σε κάθε περίπτωση το ζήτημα των εξαγωγών της μεταποίησης είναι κρίσιμο για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας. Γι' αυτό **προτείνουμε να τεθεί ως στόχος ο διπλασιασμός των εξαγωγών προϊόντων ως προς το ΑΕΠ, από 7% που είναι σήμερα στο 15% μέχρι το 2014**. Ο διπλασιασμός των εξαγωγών θα πρέπει να γίνει μέσα από την ανάπτυξη νέων – καινοτόμων προϊόντων, τα οποία θα πωλούνται σε νέες – δυναμικές αγορές, ούτως ώστε να αυξηθεί η εξαγωγική βάση της χώρας.

Παράλληλα, θα πρέπει **να αναβαθμισθεί ο ρόλος και η λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου Εξαγωγών** ούτως ώστε να μετεξελιχθεί σε επιτελικό και ταυτόχρονα συντονιστικό όργανο ουσιαστικής υποστήριξης της εθνικής εξωστρέφειας.

Άλλωστε, η Ελλάδα δεν είναι δυνατόν να συνεχίσει να είναι η λιγότερο εξωστρεφής οικονομία της Ευρωζώνης και να έχει σημαντική απόσταση από τις υπόλοιπες χώρες. Αν συνεχίσουμε έτσι, καθημερινά οι αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας θα μειώνονται.

Επιπλέον, η αύξηση των εξαγωγών μπορεί να προέλθει μόνο με την αύξηση συνολικά της ανταγωνιστικότητας της χώρας. Όμως, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας δεν είναι κάτι που έρχεται από μόνο του. Απαιτούνται μια σειρά από βελτιώσεις:

- στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας,
- στο επιχειρηματικό περιβάλλον,
- στο πλαίσιο λειτουργίας των αγορών, και,
- στη δημόσια διοίκηση.

Τελικά, για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις για να υπάρξει αύξηση των εξαγωγών θα πρέπει **να ασκηθεί μια νέα βιομηχανική πολιτική** που θα δράσει ως **καταλύτης στην αναστροφή της υπάρχουσας κατάστασης** και θα **συμβάλλει αποφασιστικά στη δημιουργία του εξωστρεφούς μοντέλου της ελληνικής οικονομίας**, που οραματίζεται επί δεκαετίες η ελληνική μεταποίηση.